

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Pedagogická fakulta

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Tereza ŘÍHOVÁ

Obor: Pedagogika- Sociální práce

MARIHUANA A UMĚNÍ

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Mgr. Linda Švrčinová

Olomouc 2011

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem Marihuana a umění vypracovala samostatně pod vedením Mgr. Lindy Švrčinové. Všechny použité materiály a zdroje jsou citovány s ohledem na vědeckou etiku, autorská práva a zákony na ochranu duševního vlastnictví.

V Olomouci 25. března 2011

Podpis

Děkuji vedoucímu práce Mgr. Lindě Švrčinové za podněty a připomínky při vypracování práce. Také bych chtěla poděkovat všem respondentům.

OBSAH

ÚVOD

I Teoretická část

1 Vysvětlení základních pojmů	7
2 Droga	10
2.1 Návyková látka	10
2.2 Rozdělení návykových látek	11
2.3 Formy požívání drog	11
2.4 Represe nebo liberalizace drog	12
3 Drogová závislost	13
4 Užívání drog	16
4.1 Příčiny užívání drog	16
4.2 Varovná znamení signalizující možné užívání drog	19
4.3 Mladí lidé a užívání drog	19
5 Prevence	20
5.1 Cílové skupiny prevence	20
5.2 Aktéři prevence	21
5.3 Školní prevence	22
6 Marihuana	24
6.1 Historie marihuany	25
6.2 Konopí	27
6.3 Využívání konopí	28
6.4 Zneužívání konopí	31
6.5 Legislativa zabývající se marihuanou	36
7 Vztah marihuany a umění	37
7.1 Jazz	37
7.2 Hippies, rocková hudba, rock'n'roll	38
7.3 Reggae	40
7.4 Spisovatelé, beatníci a marihuana	41
7.5 Marihuana a film	42
7.6 Marihuana a současné umění	43
II Praktická část	
8 Úvod do šetření	45
8.1 Výzkumná otázka	45
8.2 Metoda sběru dat	45
8.3 Výběr respondentů	46
8.4 Průběh rozhovoru	47
9 Analýza rozhovoru, výsledky rozhovoru	48
10 Shrnutí praktické části	52
ZÁVĚR	53
seznam Použité literatury	54
Internetové zdroje	57
Seznam obrázků	59
Seznam příloh	60
Anotace	

ÚVOD

Marihuana je jednou z nejužívanějších drog mezi mladistvými i dospělými jedinci. Je to droga stará jako lidstvo samo, kterou lidé užívali při náboženských obřadech už kolem roku 2700 př.n.l. V dnešní době se stala nesmírně populární a oblíbenou. Proto jsem si právě marihuanu vybrala jako hlavní téma mojí bakalářské práce. I když je marihuana ve společnosti docela tolerovanou drogou, má jako každá droga své pozitiva a negativa, které mají na její uživatele značný vliv.

Především bych se chtěla věnovat marihuaně a jejímu vlivu na umění. Domnívám se, že řada hudebních stylů má s marihuanou hodně úzkou vazbu, a dokonce u některých stála marihuana přímo u samotného zrodu. Umělci a muzikanti se nechali unést její tajemností, nelegálností, zdánlivým zaháněním fyzického vyčerpání a umožnění větší soustředěnosti, což napomáhalo umělecké tvořivosti. Proto jsem se v praktické části vydala mezi umělce a zjišťovala, jestli vnímají marihuanu jako dobrého společníka v jejich umělecké činnosti nebo ji při ní raději neužívají a marihuanu s uměním vůbec nespojují.

V teoretické části se zaměříme obecně na drogovou problematiku. Druhá část práce je věnována pouze marihuaně. Poukáže na její historii, její pozitiva, negativa, zneužívání a využívání konopí a taky legislativu zabývající se marihuanou. Další část bude patřit marihuaně a jejímu vztahu k umění. V této kapitole bude vyzdvíženo řada hudebních stylů jako jazz, hippies, rock'n'roll, reggae, které podle mého názoru mají k marihuaně velice blízko. Dále by měla nalézt, jestli má marihuana svoje místo i v jiné umělecké oblasti než v hudbě např. ve filmu nebo mezi spisovateli. V neposlední řadě bude zmíněno nepřeberné množství skladeb, které svým obsahem jsou zaměřeny přímo na marihuanu, a které mě také dovedli na myšlenku spojitosti marihuany a umění.

V praktické části bude prozkoumáno, jaký je pohled amatérských umělců z mého bezprostředního okolí na marihuanu. Jaká je jejich první zkušenost s marihuanou, jak vidí dostupnost marihuany, v čem jim marihuana pomáhá a jestli vidí spojitost mezi marihuanou a uměním ve své umělecké činnosti i mimo ni. Cílem práce je ověřit vztah mezi konzumací marihuany a aktivní uměleckou činností.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 VYSVĚTLENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

V první kapitole se zaměříme na základní problematiku. Vysvětlíme a objasníme pojmy jako droga, návyková látka, zneužívání návykových látek, závislost na návykových látkách, prevence, abstinence, tolerance, abúzus, úzus a misúzus.

Droga

Pojem droga mnoho autorů popisuje obdobně jako návykovou látku. Např. podle (Nešpor, Provazníková, 1999, s. 12) je droga: *„jakákoliv přírodní nebo syntetická látka, která po vpravení do živého organismu mění jednu nebo více psychických či tělesných funkcí.“* Avšak podle (Zábranského, 2004) se slovo „droga“ může používat i jako synonymum pro jakékoliv silné zaujetí, jak v kladném smyslu, tak v záporném.

Návyková látka

Podle (trestní zákoník, č.40/2009 Sb.) se pod pojmem návyková látka rozumí *„alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobilé nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.“* (§ 130)

Zneužívání návykových látek

Tento výraz se používá pro škodlivé užívání. Podle mezinárodní klasifikace nemoci jde o vzorec užívání poškozující zdraví. Jde o poškození tělesné i duševní (např. epizody depresivní poruchy). Škodlivé užívání má za následek aktuální poškození somatického nebo duševního zdraví uživatele. (Nešpor, Provazníková, 1999)

Závislost na návykových látkách

Závislost na návykových látkách je v Mezinárodní klasifikaci nemocí definována jako: „*Skupina fyziologických, behaviorálních a kognitivních fenoménů, v nichž užívání nějaké látky nebo třídy látek má u daného jedince mnohem větší přednost než jiné jednání, kterého si kdysi cenil více. Centrální popisnou charakteristikou syndromu závislosti je touha (často silná, někdy přemáhající) brát psychoaktivní látky (které mohou, avšak nemusí být lékařsky předepsány), alkohol či tabák. Návrat k užívání látky po období abstinence vede k rychlejšímu znovuobjevení jiných rysů syndromu, než je tomu u jedince, u něhož se závislost nevyskytuje.*“ (Nešpor, Provazníková, 1999, s. 34)

Psychická závislost (duševní)

Psychická závislost je taková závislost, která mění psychiku u závislých lidí na drogách a představuje léčebný problém. Má dlouhodobější charakter než fyzická závislost. (Nešpor, Provazníková, 1999)

Fyzická závislost (tělesná)

Závislost fyzická s projevuje především tělesnými potížemi při odvykacím syndromu. Ne všechny drogy vyvolávají tělesnou závislost (dokonce ji nevyvolává ani kokain). (Nešpor, Provazníková, 1999)

Prevence

Zhruba od konce 50. let se prevence dělila na primární a sekundární a od 60. let se přidala ještě terciální. „*Primární prevence má za cíl předcházet nemoci před jejím vznikem. Sekundární prevence se provádí poté, co nemoc vznikla, ale ještě před tím, než způsobila poškození. Terciální prevence se provádí poté, co nemoc vznikla a způsobila poškození, cílem terciální prevence je předejít dalším škodám.*“ (Nešpor, Provazníková, 1999, s. 25)

Kromě primární, sekundární a terciální prevence existuje nespecifická, specifická a indikovaná prevence. Nespecifická prevence je zaměřena na celou populaci. Specifická je adresována na osoby, u nichž s vyšší pravděpodobností dojde k nežádoucím jevům a indikovaná prevence se zaměřuje na osoby, u kterých již propukly nežádoucí účinky. (Průcha, Walterová, Mareš, 2009)

Abstinence

Můžeme říct, že jde o zdrženlivost. „*V oblasti návykových rizik znamená zdržet se v požívání alkoholu, drog nebo hazardní hry. Příčiny mohou být zdravotní (to se týká i dětí nebo dospívajících, pro něž jsou návykové látky nebezpečnější), morální nebo náboženské (např. adventisté).*“ (Nešpor, Provazníková, 1999, s. 8)

Tolerance

„*Po delším užívání některých návykových látek klesá jejich účinek, a proto dochází ke zvyšování dávek. Například u opiátů závislý člověk přijímá často dávku, která přesahuje smrtelnou dávku u člověka bez závislosti. Tolerance roste i na většinu tlumivých léků nebo alkoholu.*“ (Nešpor, Provazníková, 1999, s. 32)

Abúzus

Podle (Linhart a kolektiv, 2002) slovo abúzus představuje nadměrné užívání, zneužívání a nadužívání.

Úzus

Latinské slovo úzus můžeme v češtině brát jako zvyklost, obyčej a zaběhaný postup. (Linhart a kolektiv, 2002)

Misúzus

„*Zneužívání, škodlivé užívání, např. alkoholu, drog, léků (pro změnu nálady), a to bez lékařského doporučení.*“ (www.slovník-cizích-slov.abz.cz)

2 DROGA

V posledních několika letech se pojem „droga“ užívá ve více oblastech než pouze pro označení návykové látky. Často se slovo „droga“ používá jako synonymum pro jakékoliv silné zaujetí jak v kladném smyslu (zaujetí milovanou osobou, koníčkem,...), tak v záporném („moc jako droga“.) (Zábranský, 2004)

Podle (Zábranský, 2004, s. 14) se o původu slova droga vedou spory mezi francouzským původem, kde znamená *„sušené nebo jinak konzervované orgány rostlin, živočichů, sloužící jako léčiva; léčivo obecně“* a původem holandským, kde „droog“ znamená suchý. WHO v roce 1969 zveřejnila definici, podle níž je drogou *„jakákoliv látka, která, je-li vpravena do živého organismu, může pozměnit jednu nebo více jeho funkcí“* (Zábranský, 2004, s. 14)

„Podle definice Jiřího Presla lze jako drogu chápat každou látku, ať už přírodní nebo syntetickou, která splňuje dva základní požadavky. Má tzv. psychotropní účinek, tj. ovlivňuje určitým způsobem naše prožívání okolní reality, mění naše „vnitřní naladění“, zkrátka působí na psychiku. Nebo může vyvolat závislost; má tedy tzv. „závislostní potenciál;“ ten je u různých drog různě vyjádřen a může být menší nebo větší, ale přítomen je vždy.

(Zábranský, 2004, s. 14-15)

2.1 Návyková látka

Podle (trestní zákoník, č.40/2009 Sb.) se pod pojmem návyková látka rozumí *„alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobilé nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.“*

(§ 130)

2.2 Rozdělení návykových látek

Drogy můžeme rozdělit podle několika kritérií a každý autor si vybere ta kritéria, která považuje za nejdůležitější. (Riesel, 1999) uvádí rozdělení návykových látek podle farmakodynamických vlastností. Zde se rozdělují drogy a návykové látky podle svého převážného působení na tlumivé, povzbuzující, opiáty, halucinogeny atd. Některé drogy se nesnadně zařazují podle účinku, proto je můžeme zařadit podle způsobu užívání, např. kouření (marihuany, tabákových výrobků), čichání (těkavých látek), pití (alkoholických nápojů), injekční aplikace (pervitinu atd.), šňupání (kokainu) nebo mnohé tabletové směsi jsou užívané ústně.

Také se rozdělují drogy podle reakce a vnímání společnosti: na drogy tolerované, které jsou společností přijaté a trpěné a drogy netolerované, které už pustoší lidskou osobnost a mají zdravotní následky. *„Drogy, pod jejichž vlivem se lidé dopouštějí závažných poruch chování, když drogy sníží nebo odstraní zábrany. Drogy programově a účelově mění myšlení a prožívání, pod jejichž vlivem dochází k poruše vnímání prostoru a skutečnosti.“* (Riesel, 1999, s. 11) Nebo se třídí drogy na měkké (např. marihuana) a tvrdé (např. kokain).

Další rozdělení podle (Kalina, 2003) je na stimulanty (stimulancia), tlumivé látky, disociativní anestetika, opiáty, kanabinoidy a halucinogeny. Do stimulantů řadíme kokain, amfetaminy (extáze) i nikotin. Mezi tlumivé látky Kalina přiřazuje kofein, alkohol, benzodiazepiny a barbituráty. Disociativní anestetika jsou phencyklidin, ketamin, do opiátů patří morfin, heroin a methadon. Kanabis, marihuana, tetrahydrokanabinol jsou drogy označované jako kanabinoidy. Halucinogeny je celkové označení pro kyselinu lysergovou (LSD), diethylamid a meskalin.

2.3 Formy požívání drog

Existuje řada forem užívání drog. Podle (Riesel, 1999) sem můžeme zařadit užívání, zneužívání, zneužívání drog bez návyku, zneužívání drog s návykem, doping a závislost na droze.

Pojem užívání drog se používá při mírném požívání, které neškodí jednotlivci, ani společnosti. Užívání může být občasné, náhodné, rekreační a víkendové. Patří sem užívání léků na předpis doktora nebo mírné požívání alkoholu v konzumentském rozsahu.

Zneužívání drog je jakékoliv už záměrné užití drogy s účelem toxikomanickým. Je to již časté a nadměrné užití drogy, které ovlivňuje náš duševní stav, tělesný stav a sociální vazby. Toto požívání už nemůžeme svést na lékařské důvody. Ve zneužívání drog bez návyku ještě chybí puzení k pravidelnému a nadměrnému užití. Člověk se zde svobodně rozhoduje.

U zneužívání s návykem už dochází k nutkání vzít si drogu. Převládá touha a snižuje se svoboda vzít pouze malou dávku drogy. Při návyku je nutno dávku čím dál víc zvyšovat, neboť stávající množství drogy už uživateli nezpůsobuje takovou změnu psychiky, pro kterou drogu zneužívá. Specifickou formu zneužívání drog farmakodynamicky významných za účelem bdělosti, a především zvýšení výkonnosti je doping. Doping se objevuje především u sportovců. (Riesel, 1999)

2.4 Represe nebo liberalizace drog

V mnoha zemích světa se můžeme setkat se dvěma názory proti distributorům a uživatelům drog. Jeden názor prosazuje represivní tvrdost vůči výrobcům a uživatelům. K zastáncům tohoto názoru patří většinou lidé, kteří mají se závislými osobami nebo distributory špatné zkušenosti. Patřit sem mohou i lékaři, kteří by raději pomáhali lidem, kteří si svoji nemoc nezavinili sami nebo všichni ostatní, kteří se bojí, že s rozšiřováním zneužívání drog souvisí obrovský nárůst zločinnosti.

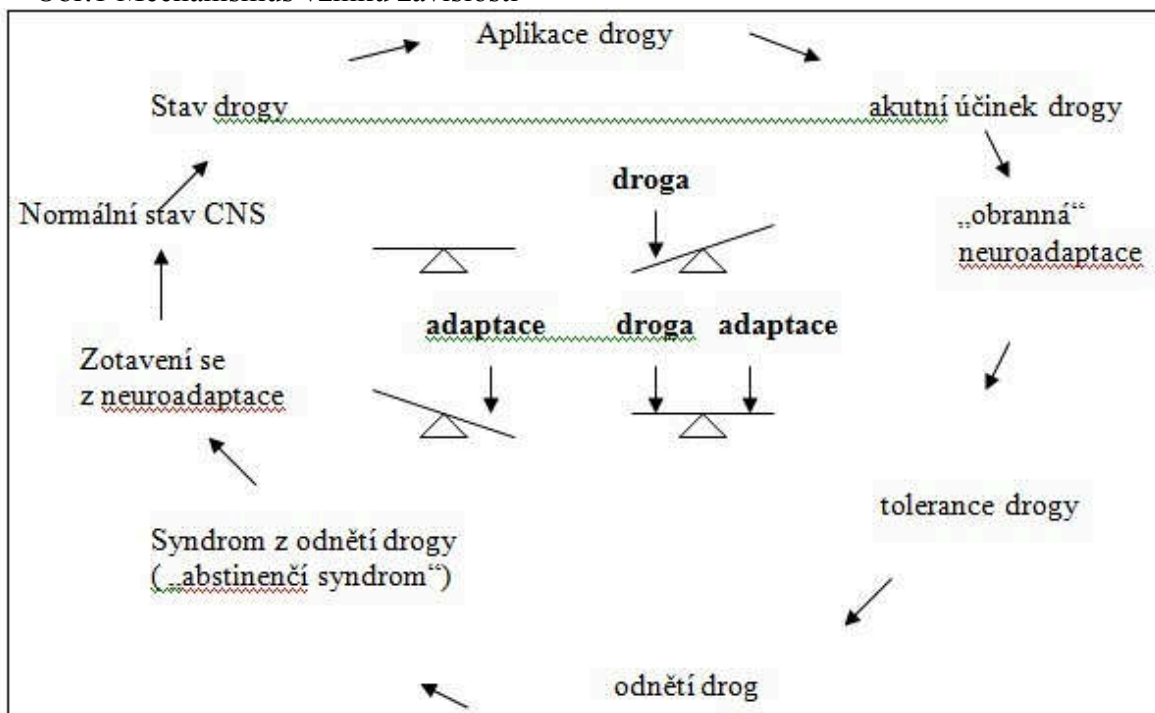
Naproti tomu liberalizace drog a postihu za její zneužívání nebo distribuce hájí především lidé, kteří drogy nějakým způsobem sami zneužívají a potom distributoři a i ti, co si z protidrogové problematiky zajistili dobré příjmy. Je nutné, aby oba zastánci těchto názorů shromáždili největší množství argumentů, které budou vycházet především z uvědomované potřeby opravdu vyřešit tento problém ve všech souvislostech individuálních i skupinových. (Illes, 2002,)

3 DROGOVÁ ZÁVISLOST

(Nešpor, 1995, s.32) popisuje drogovou závislost, že „Závislý člověk dává přednost návykové látce před hodnotami, které pro něj byly dříve mnohem důležitější. Svoji touhu po návykové látce často neovládá, může, ale nemusí mít odvykací potíže a pokračuje v užívání návykové látky, i když je to ve zjevném rozporu s jeho zájmy.“ Závislost může být fyzická i psychická. Psychická závislost má dlouhodobější charakter, obtížněji se léčí a proto je závažnější. (Nešpor, 1995)

Podle Fišerové bychom měli brát drogovou závislost komplexně jako bio-psycho-sociální onemocnění, kde se faktory navzájem integrují a doplňují. Doposud není zcela dostatečná znalost mechanismů drogových závislostí. Ale i to málo poznání mechanismů se používá v léčení toxikomanií nebo ve zmírnění příznaků syndromu z odnětí drog.¹ „Závislost má rysy neovladatelně opakovaného nutkání k určité činnosti, kde nutkavost nemusí být vždy odměněna pocitem libosti...Stejně jako u lidí, tak i v experimentech droga posiluje chování vedoucí k odměně.“ (viz Obr. 1) (Kalina, 2003, s. 96)

Obr.1 Mechanismus vzniku závislosti



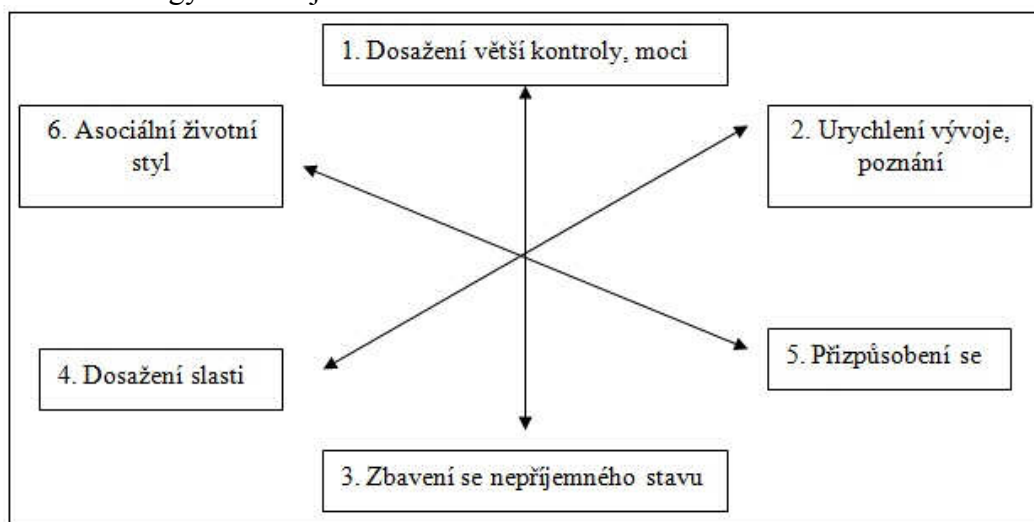
zdroj: Kalina, 2003, s. 104

¹ Syndrom z odnětí drogy- „abstinenčního syndromu“ (Kalina, 2003)

Höschl tvrdí, že můžeme biologický podklad drogových závislostí doplnit řadou poznatků. V jednom výzkumu drogových závislostí byly prokázány určité znaky genetických predispozic k závislostem různých typů, také byly prokázány dispozice osobnostní, neboť mezi závislými lidmi se objevují často lidé zvědaví, vyhledávající nové zážitky, kteří rádi cestují, riskují a věnují se umění. K dalším biologickým podkladům k ovlivnění drogových závislostí by mohla být oblast pohlavních hormonů. Některé studie totiž potvrzují rozdílnost závislostí u mužů a žen. U žen se závislost vyvíjí většinou rychleji a rychleji reagují na léčbu, současně však můžou být v období abstinence fragilnější. Také je zjištěna u nezralých jedinců zvýšená citlivost a reaktivita ve vztahu k rozvoji drogové závislosti. (Kalina, 2003)

Podle Frouzové nejčastější psychologické faktory vzniku a rozvoje závislosti souvisejí s těmito účinky drog (viz. Obr. 2) *Umožňují dosažení větší kontroly, moci nad sebou či nad druhými, urychlují a zkvalitňují vlastní vývoj, lepší uvědomění smyslu svého života, zbavují se nepříjemného stavu, akutního či permanentního, např. pocitů neschopnosti, méněcennosti nebo stavů, které doprovázejí fyzické nemoci či jiné duševní poruchy, vyvolávají slast, příjemný stav, zintenzivňují smyslové zážitky, umožňují se lépe cítit uprostřed těch, kteří drogu běžně používají, usnadňují přizpůsobení a navíc pomáhají při asociálním životním stylu.* Zde droga posiluje agresivitu, potlačuje sebezpytování a potírá empatii. (Kalina, 2003, s. 124)

Obr. 2 Co drogy umožňují



Zdroj: Kalina, 2003, s. 128

Mezi hlavní znaky závislosti na návykové látce řadíme silnou touhu nebo pocit puzení užívat látku (craving, bažení), potíže v sebeovládání, somatický (tělesný) odvykací stav, růst tolerance, zanedbávání jiných potěšení nebo zájmů a pokračování v užívání přes jasný důkaz škodlivých následků. (Nešpor, 2000)

4 UŽÍVÁNÍ DROG

Tato kapitola pojednává o nejčastějších příčinách užívání drog, mezi které patří především rodina, vrstevníci, atd., o varovných signálech možného užívání drog a přiblížení se mladým lidem a jejich užívání.

4.1 Příčiny užívání drog

Užívání drog má řadu příčin. Hlavním startovacím bodem může být špatná parta, nezáměr rodičů, slabá osobnost a lehká ovlivnitelnost, být zajímavý, dostatek peněz od rodičů, pokušení dělat něco, co je zakázané, nuda, udržet partu, vytáhnout se, mít nové zážitky (objevovat) atd. (Kubánek, 2008)

4.1.1 Rodina a zvyšování rizika užívání drog

Existuje mnoho faktorů a zvyků v rodinách, které přispívají ke vzniku problémů s drogami. Ne všechny z nich platí absolutně, ale patří k častým charakteristikám rodin, ve kterých se objevuje léčba závislosti.

Důležitým faktorem v rodině je svoboda. Svoboda jako právo na to, dělat si co chci, nebo jako možnost svobodně se rozhodnout pro vlastní cestu a přijmout všechny důsledky svého chování. Nejvíce se o svobodě při výchově dětí mluví v období puberty. Nejrizikovějším prostředím jsou rodiny s extrémními poměry. Takové rodiny, kde převládá buď přílišná svoboda, nebo naopak je svoboda naprosto omezena. Zde jsou příliš silné vztahy mezi jednotlivými členy. Ke svobodě bychom mohli zařadit i nadměrnou volnost a nedostatek kontaktu mezi rodiči a dětmi, nebo pokud je na dítě přenesena neadekvátní odpovědnost. V tomto případě je hlavním problémem především to, že ani příliš rozumné dítě nedokáže zvládnout takovou míru volnosti a odpovědnosti a samo rozhoduje o svém trávení volného času. (Hajný, 2001)

Na místě není ani druhý extrém, tedy nadměrná kontrola a náročnost, která se nachází v rodinách s přehnaně autoritativními rodiči. Dítě vychovávané v takové rodině není nikdy spokojeno, zbytečně se přetěžuje a nesnese selhání. Při neúspěchu často sáhne po silné medicíně úlevy, jako je alkohol či droga. Dítě může být taky nástrojem neuspokojených ambicí rodičů. Jednou z ambic může být zklamání jednoho z rodičů, že sám nevystudoval vysokou školu, a proto nemá důležité postavení a nemůže zajistit finančně svoji rodinu, jak by si přál. Proto vědomě i podvědomě se snaží dovést své dítě k dosažení těchto cílů. Dlouhodobý tlak na schopnost dítěte i jeho osobnostní rysy, který není adekvátní a vychází spíše z představ a zkušeností rodičů než dítěte, může vést k extrémním reakcím a dokonce narušení vztahu. Právě pasivita u užívání drog může být pro dítě únikem z těchto nároků.

Rozvod rodičů má taky velkou souvislost s výchovnými problémy a užíváním drog u dětí. Pokud se po rozvodu nepodaří vztah mezi rodiči, majetkové poměry a především péči o dítě rychle dořešit a uklidnit, to vše může ovlivnit život dětí. Mezi problematické důsledky nedořešeného rozvodu patří užívání drog dítěte, kvůli upozornění na sebe, snaze zmírnit negativní emoce, vyjádřit zlost na rodiče a především najít si partu, ve které hledá vše, co zrovna nemůže najít doma. Mezi následky nedořešeného rozvodu patří očerňování a obviňování druhého partnera a přenesení problémů na dítě. Problém s rolí zpovědníka spočívá v tom, že dítě není zdaleka emočně připravené na mnohé problémy, a když rozumem rozumí, srdcem může být nezralé a zaostalé.

Mezi další faktory v rodině, které mohou vést k závislosti na návykové látce patří stěhování, negativní stereotypy (žena musí snést všechno, muž nesmí projevat své city, nejdůležitější je škola, atd.), nadměrné pocity viny dítěte a jeho přehnaný stud, nebo řešení nepříjemných pocitů pomocí náhradních prostředků. (Hajný, 2001)

4.1.2 Vliv party a vrstevníků na zvyšování rizika užívání drog

Největší vliv party a vrstevníků je bezpochyby v období dospívání. V této životní fázi se snaží adolescenti vyrovnat, překonat a upoutat pozornost svých kamarádů, kteří se podílejí na způsobu trávení volného času. Špatně odolávají tlaku

skupiny a mají problémy v udržení si vlastní identity. Nejrizikovějšími skupinami jsou mladí lidé, kteří užívání drog považují za něco normálního. Velkým problémem dnešní doby je, že mnoho rodičů vůbec nezná kamarády svých dětí a už vůbec ne jejich rodiče, jak tomu bývalo dříve zvykem. (Hajný, 2001)

4.1.3 Vliv školy na zvyšování rizika užívání drog

Vliv školního prostředí je pro děti v řadě věcí rozhodující. Ve škole se dítě může setkat z mnoha faktory, které mohou vést k užívání drog např. pocit neúspěšnosti, nepochopení, nuda, nadměrná náročnost i nízká náročnost. Kromě vlivu třídy na jedince působí učitel s jeho přístupem, způsobem výuky, řešením výchovných problémů. Velký vliv má i celková atmosféra třídy či školy. Asi něco nebude v největším pořádku, když více jak polovina žáků chodí do školy s nechutí a strachem, mají horší jak průměrný prospěch a učitelé komunikují s rodiči pouze prostřednictvím poznámek a krátkých oznámení o zlobení v žákovských knížkách. Faktem zůstává, že dlouhodobý pocit neúspěchu u žáků může vést k rezignaci a snaze uspět alespoň někde jinde (např. v partě) (Hajný, 2001)

4.1.4 Vliv televize na zvyšování rizika užívání drog

I když se televize stává z jednou hlavních náplní volného času, věnuje se vlivu sledování televize příliš málo. Pro některé lidi je televize hlavním zdrojem přínosu informací, nebo chůvou, která bezpečně zabaví jejich děti. Pro jiné je televize důležitý prostředek ke shromáždění rodiny. Televize dokáže všechny z rodiny společně rozveselit a přivést na jiné myšlenky. V některých rodinách je čas strávený u televize jediný společný čas, kdy se rodiče sejdou s dětmi a popovídají si s nimi. (Hajný, 2001)

4.2 Varovná znamení signalizující možné užívání drog

Následující varovné signály mohou i nemusí být jasným důkazem užívání drog. Je velice důležité, aby je rodina a nejbližší okolí uměli zaznamenat a nenechali je bez povšimnutí. Pokud se u dětí objeví větší počet těchto signálů, stojí za to se mu více věnovat.

Mezi varovné signály u dětí a mládeže patří náhlá změna nálad nebo netypické reakce na určité situace, zhoršování prospěchu i chování ve škole, změna přátel a známých, skrývání a zakrývání (např. pod brýle), častá vyčerpanost a únava, lži a předstírání, překvapivě rychlý nástup sexuální aktivity, izolace od rodiny, snížené sebevědomí, ztrácející se léky, alkohol nebo peníze v domácnosti a výrazná změna oblékání a stylu hudby. (Hajný, 2001)

4.3 Mladí lidé a užívání drog

Za ohroženou skupinu v užívání drog jsou obecně považováni mladí lidé. Mezi nejvíce ohrožené patří obzvláště mladiství pachatelé trestné činnosti, mladí lidé v ústavní péči, mladí lidé s nedokončeným vzděláním a studenti, kteří mají problémy s prospěchem. Patří sem i skupiny mladých žijící ve znevýhodněných rodinách a čtvrtích, kde se koncentruje více rizikových faktorů a problémů souvisejících s užíváním drog. (Šťastná, Šucha, 2010)

Užívání návykových látek v raném období u mládeže do 15 let je považováno za prediktor drogové závislosti. Problémové užívání drog u mladých lidí do 15 let se objevuje jen zřídka (v Evropě 1% osob mladších 15 let v léčebných zařízeních). Mladí uživatelé drog často pocházejí ze sociálně vyloučených rodin, z problémových rodin a většinou se pojí s užíváním drog s negativním přístupem ke škole. Mezi nejčastěji užívané látky mezi dětmi do 15 let patří konopí a těkavé látky. Odhady prevalence užívání jiných typů drog je výrazně nižší i v případě starších žáků. (Šťastná, Šucha, 2010)

5 PREVENCE

Prevenci můžeme brát jako zastřešující pojem pro opatření snižující poptávku po drogách. Prevenci rozdělujeme na primární, sekundární a terciární. Primární prevence se snaží o předcházení užití drogy u lidí, kteří se s ní doposud nesetkali, a snaha odložit první kontakt s drogou do vyšších věkových kategorií. Úkolem sekundární prevence je předcházet vzniku, vývoji a přetrvávání závislosti u lidí, kteří jsou již užíváním drogy zasaženi. Do poslední terciární prevenci řadíme sociální rehabilitace, doléčování, podpora u abstinentů a prevence zdravotních rizik u neabstijnících. Snaha pomoci lidem již závislých čelit trvalému zdravotnímu a sociálnímu poškození. (Kalina, 2003)

5.1 Cílové skupiny prevence

Cílové skupiny, na které je prevence zaměřena, můžeme rozdělit do osmi skupin:

- 1) **Obecná populace:** především primární prevence
- 2) **Rizikové skupiny:** jsou to určité skupiny, které jsou více ohroženy negativními sociálními i zdravotními jevy než ostatní. Můžeme sem zařadit různé etnické skupiny, sociální, profesní nebo v dnešní době celou věkovou kategorii od 13 do 18 let.
- 3) **Riziková jednotlivci:** Jsou to osoby s psychickými problémy, s poruchy učení a chování, s genetickými predispozicemi, z dysfunkční primární rodiny nebo jsou v příbuzenském vztahu uživatele.
- 4) **Experimentátoři:** Označení pro osobu, která drogy „zkouší“.
- 5) **Příležitostní a rekreační uživatelé:** Skupina osob, jejichž užívání je součástí životního stylu. Většinou neberou drogu častěji než jednou za týden. Nejčastějšími drogami této skupiny je marihuana, LSD a extáze.
- 6) **Pravidelní uživatelé:** Jejich užívání už je častější než jedenkrát týdně a zde už můžeme hovořit o „škodlivém užívání“

7) **Problémoví uživatelé:** „Problémové užívání je definováno jako intravenózní užívání drog a nebo dlouhodobé a pravidelné užívání opiátů, kokainu a drog amfetaminového typu.“ Nezahrnuje se zde marihuana a extáze. (Kalina, 2003, s. 17)

8) **Závislí:** uživatelé, kteří splňují kritéria syndromu závislosti. Většinou sem patří i problémoví uživatelé.

9) **Rodina a partneři uživatelů**

(Kalina, 2003)

5.2 Aktéři prevence

Mezi základní instituce nabízející prevenci v oblasti drog můžeme zařadit: kontaktní centra (K-centra), ambulantní zařízení a programy, střediska pro mládež, psychiatrické léčebny (v oddělení pro léčbu závislosti), terapeutické komunity, doléčovací centra, centra následné péče a protidrogového koordinátora (krajského nebo městského).

Kontaktní centra najdeme ve většině větších měst a jsou zaměřeny na snižování rizik u injekčních uživatelů drog. Jejich specifikou je terénní práce, tzv. streetwork, kde vyhledávají klienty v rizikových oblastech a nabízí výměnu použitých stříkaček, kondomy a náčiní na desinfekci. Ambulantní zařízení a programy jsou specializovaná zařízení (např. psychologické či psychiatrické ambulance), které pracují s klienty motivovanými k léčbě nebo k abstinenci. Ve střediscích pro mládež je poskytován léčebný pobyt na dobu 2-4 měsíců mládeži od 14 do 20 let. Vhodná léčba pro klienty se začínajícími problémy s užíváním.

Pro klienty s dlouhodobější závislostí je vhodný dlouhodobý program v psychiatrických léčebnách. Dlouhodobější léčebné pobyty než psychiatrických léčebnách jsou nabízeny v terapeutických komunitách. Zde se může klient zdržovat od 6 až do 18 měsíců. Nejvhodnější je pro klienty, kteří již absolvovali krátkodobější léčebné programy a opakovaně neuspěli. Terciární prevence se provádí v doléčovacích centrech nebo v centrech následné péče, kde kromě poradenství, psychoterapie, sociální práce mohou být součástí i chráněná bydlení nebo chráněné práce. Informace o léčebných programech a celkové protidrogové prevenci nám

podává protidrogový koordinátor. Součástí léčebného programu u závislých klientů je detoxikace² a substituční léčba³, které probíhají pod dohledem lékaře.

(Hajný, Kořínek, Majer, 2004)

5.3 Školní prevence

V dnešní době se na každé škole objevují školní preventivní programy, které jsou důležitou součástí prevence proti návykovým látkám.

5.3.1 Školní preventivní programy

Od poloviny devadesátých let byly vytvořeny stovky programů, ve kterých se předávají informace žákům o problematice drog a rizicích vyplývajících z užívání drog. Kromě slovně předávaných informací se snaží některé projekty představit prostřednictvím filmů či návštěv bývalých toxikomanů pro živější kontakt se světem drog. Další složkou programů je prevence zaměřující se na odstranění příčin experimentování s drogou a závislostí. V těchto programech se zaměřují na rozvoj tvořivosti, schopnosti řešit běžné problémy, komunikaci ve třídě a další psychologické aspekty života dospívajících a dětí.

Hlavní odpovědnost za volbu programu ve škole má především ředitel a protidrogový koordinátor školy. Podle řady studií ve Velké Británii musí efektivní protidrogový program splňovat řadu podmínek. Měl by být dlouhodobý (po dobu několika měsíců), zaměřovat se na všechny aspekty problematiky jako informace o účincích drog, příčiny užívání, zdravotní rizika atd., a měl by dokázat zapojit studenty do samotného programu, měl by být propojený i s rodiči žáků, pedagogy a s průběžným děním ve škole. Program vedou kvalifikovaní lektori, kteří mají odborné i pedagogické předpoklady a schopnosti. (Hajný, 2001)

² Detoxikace- léčebný postup, kdy se pod lékařským dohledem organismus závislého člověka zbavuje účinků drogy. (Hajný, Kořínek, Majer, 2004)

³ Substituční léčba- Jde o léčbu, která probíhá pod dohledem lékaře a spočívá v tom, že se pacientům (především závislým na opiátech) dodává náhrada drogy (megafon a další látky). (Hajný, Kořínek, Majer, 2004)

5.3.2 Jak zorganizovat preventivní programy ve škole

Lektor programu si prvně musí sehnat podklady pro svůj program. Doporučuje se kniha *Jak předcházet problémům s návykovými látkami na základních a středních školách*, která vychází z metodiky schválené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Dalším důležitým krokem je řádné naplánování programu. Každý program by měl obsahovat následující prvky. Znalost a orientace situace v dané škole, využití spolupráce s dětmi a dospívajícími (peer program), pomáhat dětem a dospívajícím se zvýšeným rizikem, spolupráce s rodinami žáků a studentů, přiměřená a prosazovaná pravidla u zákazů návykových látek ve školním prostředí i na školních akcích, pomoc žákům a studentům, hledání spojenců při prevenci mimo školu (pedagogicko-psychologické poradny, zdravotnické a psychologické služby, zájmové organizace) a u žáků a studentů, kteří mají problémy s návykovou látkou spolupracovat s rodinou i se zařízením nabízející profesionální pomoc.

Součástí organizace preventivního programu je i postupné zrealizování a následné vyhodnocení programu, při kterém se využívá např. anonymní dotazníkové šetření. (Nešpor, Provazníková, 1999)

5.3.3 O programu FIT IN

Preventivní program FIT IN vznikl v roce 1990. Jde o nevládní iniciativu, která však soustavně spolupracuje s řadou vládních institucí a organizací. Název vychází z anglického slova „fit in“, což znamená „hodit se“ nebo „být vhodně zasazen“. Proto tento program nabízí preventivní aktivity pro jednotlivé rizikové skupiny, zejména dětem a dospívajícím, ale i těm, kdo za ně zodpovídá.

Program FIT IN směřuje k vytvoření systému prevence, v němž má své místo jak učitel, tak rodič, spolupracující vrstevník, žurnalista, zdravotník i jiný odborný pracovník. S výzkumným pedagogickým ústavem program FIT IN připravili modelový program prevence zneužívání alkoholu a jiných drog na školách, kde jsou využívány progresivní postupy jako je aktivní účast předem vyškolených vrstevníků (peer program). (Nešpor, Csémy, Pernicová, 1996)

6 MARIHUANA

Při slově marihuana se mnohým uživatelům vybaví jiné její odborné i neodborné názvy. U nás se nejvíce používají názvy tráva, hulení, zeli, marijánka atd. V angličtině se v minulosti i dnes objevují termíny jako grass, hash, weed, pot, dope, skank, skunk, mugles, atd. A pro ručně ubalenou marihuanovou cigaretu se objevují názvy jako joint, reefer, spliff, atd. česky čvaňhal, brko, brčko, čínská tužka. V České republice stejně jako jinde ve světě je marihuana nejčastěji zneužívanou ilegální drogou. Marihuana je slovo pro označení usušených lístků konopí, které mají podobný vzhled jako oregáno. Označení marihuana bylo dříve spíše hovorové a existuje více verzí původu tohoto slova. Jedna z verzí tvrdí, že slovo marihuana je odvozeno z mexického vojenského žargonu, kde Maria y Juana je označení prostitutek či nevěstince. Druhá z alternativ vychází z aztéckého mallibuan, které bylo přeměněno španělskou výslovností. Ať už se přikláníme k jedné nebo druhé verzi, slovo marihuana se rychle uchytilo a rozšířilo do jiných oblastí a používá se dodnes. (Booth, 2004)

Lidé se pravděpodobně s konopím setkali už v neolitu. Postupem času začali rostlinu využívat především k výrobě praktických věcí jako jsou lana, šaty, sítě, zrní, oleje, mýdla atd. Ale ve starověku začali používat konopí i k jiným účelům např. náboženským rituálům a k zmírnění bolesti.

O marihuaně se během staletí tradovala řada mýtů, o kterých se dodnes vedou spory o jejich pravdivosti. Jeden z mýtů uvádí, že marihuana je velmi škodlivá droga, díky níž se můžete dostat na pohotovost a bojovat o holý život. Také někdo tvrdí, že marihuana ničí plíce více než tabákové cigarety, užíváním marihuany se člověk vystavuje zvýšenému riziku infekcí, včetně HIV, nebo že může vyvolat trvalé duševní choroby. Podle knihy (Zimmerová, Morgan, 2003) je většina těchto mýtů přehnaných a spíše nepravdivých. Ale podle jiných autorů např. (Mečíř, 1990) je marihuana škodlivou drogou, neboť po jejím užití se lidé mohou stát nebezpečnými řidiči (pro mydriázu si nasadí černé brýle, sednou do auta a vyrazí do ulic) nebo vyskočí z okna a myslí si, že poletí. V knize (Nešpor, Csémy, 2003) se tvrdí, že marihuana má vliv na oslabení imunitního systému (nižší odolnost vůči nemocem) a v článku (www.novinky.cz) se píše, že jediný joint má prý mnohem horší účinky než pět najednou spotřebovaných cigaret. Souvisí to především se

stylem kouření marihuany. Nepoužívá se téměř nikdy filtr a dým má vyšší teplotu. Kuřáci mají tendenci natáhnout kouř z marihuany hlouběji do plic a držet ho tam déle. Ale podle (Goodyer, 2001, s. 63) „*má marihuana pověst neškodné drogy, protože je méně agresivní jak alkohol, ne tak odstrašující jako heroin.*“ Na téma těchto mýtů byla sepsána řada knih a studií, které zkoumají škodlivost této drogy.

Hlavní složkou marihuany kvůli níž se liší od ostatních rostlin jsou cannabinoidy. Počet cannabinoidů ovlivňuje vlastnosti konopí z hlediska psychotropních účinků. Další důležité chemické složky marihuany jsou delta-9-tetrahydrocannabinol, THC, delta-8-trans-tetrahydrocannabinol, cannabidiol, CBD, cannabinol, CBN, tetrahydrocannabivarin, THCVcannabichromen, CBC. (www.wikipedia.cz)

6.1 Historie marihuany

Konopí bylo objeveno v řadě neolitických nalezišť na západních svazích Himalájí a Kašmíru, odkud se dostalo do kolébky asijské civilizace Číny. Můžeme předpokládat, že první užití konopí bylo primitivní požívání konopných semen, později se využívalo jako topivo, léčebný prostředek nebo zdroj pro výrobu vlákna, provazů, tkanin. Již 2700 let př.n.l. v Číně a Indii pravděpodobně začali lidé marihuanu i kouřit, neboť při využití konopí k topení, objevili jeho tlumivé účinky proti bolesti, účinky extatické i psychotropní. Kvůli extatickým a psychotropním účinkům se konopí hodně využívalo i k náboženským účelům. Díky němu mohli kněží vstupovat do vyšších sfér bytí, putovat časem, vyjevovat si budoucí události a komunikovat se světem duchů. Dokonce bylo u zrodu nejstaršího univerzálního náboženství, tedy buddhismu. (Kubánek, 2008) V 11. století byl založen řád hašašínů, který se stal vzorem rytířské řády templářů. Členové tohoto řádu dostávali při odchodu na bojiště značné dávky hašiše. Hašišíné byli válečníky, kteří bojovali např. proti evropským křižákům. (Escotado, 2003)

Do Evropy se dostalo konopí ze dvou směrů: severní cestou a jižní cestou. Severní cesta z jižního Ruska seznámila s konopím Litvu, Švédsko, Holandsko, Anglii až severní Německo. Druhá cesta vedla z Persie kolem břehu Kaspického

moře přes Tádžikistán do Řecka, Itálie, jižní Francie a odtud už do střední a západní Evropy.

Že marihuanu používali i staří Řekové a Římané se dozvídáme od řeckého filozofa Demokrita, který ve svém spise popisuje, že Řekové konzumovali konopí s vínem a myrhou, což jim přivozovalo jasnovidné stavy. I když se dosud v Evropě konopí v malém množství pěstovalo, největší rozmach v pěstování byl až v 17. století a to především v Německu a ve Francii.

Od středověku až do moderního věku se marihuana nikdy intenzivně nekouřila. Možná díky náboženským zákazům, neboť inkvizice zařadila konopí do kategorie čarodějného býlí, a jeho kouření bylo tudíž trestáno upálením. Velký rozkvět marihuany byl až koncem 18. století. V Evropě doposud nebyl známý hašiš, ten se rozšířil až díky tažení Napoleonova vojska do Egypta v roce 1798, kde si ho vojáci velmi oblíbili. Ve Francii byl dokonce osobnostmi jako Dumas, Hugo, Baudelaire a Goutier v roce 1843 založen první hašišový klub v Evropě. (Kubánek, 2008)

Do Ameriky se dostalo konopí ještě před Kryštofem Kolumbem pravděpodobně prostřednictvím ptáků. V severní Americe bylo konopí pěstováno anglickými osadníky. Ke konci 19. století docházelo k útlumu pěstování konopí, neboť nebyla potřeba plachet nástupem parních lodí a také se místo konopí preferoval mechanický sběr lnu a bavlny. Velká perspektiva rozvoje konopného průmyslu byla v USA až ve třicátých letech 20. století. Tento průmysl však brzy na to padl za oběť protidrogové náladě, neboť došlo v USA k velkému rozvoji zneužívání této rostliny. (Kubánek, 2008)

Do počátku 20. století byly marihuana a hašiš užívány v Americe jen nijak početnou menšinou, především černými otroky z Afriky nebo rolníky a zemědělci z Brazílie, Střední Ameriky a Karibiku, kteří měli podobná práva jako předešlá skupina. Konopí pro ně představovalo jedinou útěchu v životě a únik z každodenní bídy a dřiny. Svůj podíl na rozšíření zneužívání marihuany mezi bílé obyvatelstvo měl i nový hudební styl jazz. (Booth, 2004)

6.2 Konopí

V dnešní době hodně mladých i starších lidí zná konopí především jako „drogu“ - marihuanu a neuvědomují si, že jde i o starou kulturní rostlinu, která měla v minulosti velký hospodářský význam. S konopím se můžeme setkat skoro ve všech průmyslových odvětvích. Jsou to výrobky, s kterými se denně setkáváme a ani nás nenapadne, že by mohly být vyrobeny z konopí (od krmiv pro zvěř, papíru, mýdel a šampónů až po beton, plastové výrobky, koberce). (Kubánek, 2008)

O rostlině *cannabis* (konopí) se předpokládá, že rostla už v neolitu, v mladší době kamenné. Od té doby se díky zásluze člověka a přírody vyvinuly stovky odrůd a kultivarů konopí, mezi nimiž jsou výrazné morfologické i fyziologické rozdíly. Systematicky konopí patří do čeledi Kopřivotvaré, čeledi Konopnaté. Nás bude nejvíce zajímat konopí seté (*Cannabis sativa*) a konopí indické (*Cannabis indica*), které bylo cíleně vyšlechtěno na vysoký obsah omamných látek a proto zajímá především pěstitele marihuany. Konopí je jednoletá rostlina, která se pěstuje téměř výhradně ze semen. Tato rostlina dosahuje výšky kolem tří metrů i podstatně více. Růst konopí je ovlivněn druhem odrůdy a růstovými podmínkami. Skládá se ze tří částí: z kořene, z lodyhy a z listů. A jedná se o rostlinu dvoudomou, jsou zde rozlišeny samčí a samičí rostliny. Samčí rostliny jsou slabší a v barvě světlejší než samičí. Samičí jsou statnější a temněji zelené. Navíc samičí květy obsahují tzv. šišky či palice, které nejvíce využívají konzumenti marihuany.

Cannabis sativa se liší od *Cannabis indica* výškou vzrůstu a tvarem listů. Dosahuje výšky až pět metrů a listy má velmi úzké. (Dupal, 2004) *Cannabis sativa* je menšího vzrůstu (1- 1,8 m), je bohatěji větvená, silnější a má širší listy. Kromě s konopím setým a indickým se můžeme setkat ještě s konopím planým (*Cannabis ruderalis*), s konopím rasta (*Cannabis rasta*) a s konopím svatým (*Cannabis benedictus*). (Kubánek, 2008)

Životní cyklus konopí je velice jednoduchý, protože se jedná o jednoletou bylinu. Hlavním významem pro rozmnožování rostliny je způsob generativní, tj. ze semen. Velký vliv na pěstování marihuany má okolní prostředí, a to vliv světla, kvalita půdy, přísun živin, teplot, větru a srážek. Životní cyklus konopí se dá rozdělit do čtyř fází. V první fázi dochází k uchycení kořínků a objevení prvních zárodečných

listů (dělohy). V druhé fázi začíná objevením druhého páru lístků. Každý nový trs listů v této fázi má větší počet čepelí až dosáhnu typického počtu čepelí pro určitý druh. Třetí fáze je perioda vegetačního růstu- největší růst rostliny. V další fázi je období „klidu“, v němž rostlina zřetelně zpomalí svůj růst. Zde přechází rostlina do květu. Samičí rostlina přejde o měsíc později než samčí a její květy tvoří hustá květenství „buds“ tedy hlavy. (Dupal, 2004)

6.3 Využívání konopí

Technické vlastnosti konopí se v současné době oproti minulosti využívají mnohem méně, protože ve většině moderních civilizacích se staví pokrytecky k tomuto přírodnímu bohatství. A přitom konopí vyprodukuje na jednom hektaru 50 - 60 tun biomasy, která obsahuje celulózu a hemicelulózy, z níž můžeme vyrobit bioethanol, methan, brikety, dřevěné uhlí, papír, tkaniny. Zpracováním konopného oleje získáme řadu kosmetických či potravinářských výrobků. Nesmíme zapomenout na jeho velké využití v oblasti medicíny. (Kubánek, 2008)

„Vzdělávání je jediná cesta, která může překonat nezájem, a jedině vinou nezájmu se zatím nemohla uskutečnit konopná revoluce. Protože až budou mít lidé k dispozici fakta, uvěří, kolik dobrého tato rostlina skrývá. To platí zejména pro zákonodárné a legislativní sbory, které byly v tomto bodě doposud neskutečně ztuhlé. Nejenže veřejnost v otázce konopí nezdělávají, ale dokonce se snaží zabránit, aby se veřejnost příslušná fakta dozvěděla. Změno přístupu ke konopí by každá vláda v dlouhodobém pohledu vydělala.“ (Robinson, 1998, s. 8)

6.3.1 Konopí jako zemědělská plodina

Konopí je výborná zemědělská plodina díky své nenáročnosti jak na půdu, hnojení i závlahu. Může se využít jako meziplodina, např. mezi kapustou a zelím, protože se osvědčila v odpuzování bělásků. Také se po staletí používá jako přírodní herbicid a některé prameny uvádějí, že brání dokonce vzniku fytopatogenních plísňích brambor. Mnoho z těchto zemědělských výhod si menší pěstitelé marihuany ani neuvědomují. Spíš jim jde o účinnost a tvrdost jejich vzorků. (Kubánek, 2008)

6.3.2 Konopí jako potravina a krmivo

Konopí se v potravinářském průmyslu spotřebovává úplně celé, od semen až po květy. Celá konopná semena jsou oblíbenou potravou ptáků, známé jako „ptačí zob“. Ptáci, kteří užívají konopných semen, jsou více odolní proti nemocem a dožijí se o 20% vyššího věku než průměrní jedinci. Semena se především využívají k výrobě konopného oleje. Zbytek semene se dá jíst samostatně (chut' oříšků), nebo ji můžeme rozemlít na bezlepkovou mouku, z které se vyrábí řada potravin, jako pečivo, těstoviny, sýry, dokonce nahradí i sójové hamburgery.

Listy a květy nám destilací poslouží k vyrobení esence, kterou použijeme k výrobě nápojů alkoholických (piva, vína) či nealkoholických. Listy i květy však nemusíme podávat pouze v tekutém stavu, poslouží nám i k výrobě řady pochoutek, např. koláčů, dortů nebo sušenek. (Kubánek, 2008)

Marihuana se tradičně používá i v řadě světových kuchyní. Jednou z nejznámějších konopných cukrovinek je „majoon“, tato cukrovina má tvar kuličky a voní hašišem, medem a jiným kořením. V Africe se hašiš občas přidává do tureckého medu a plněných datlích, v Kambodži se tráva v sušené podobě prodává na trzích jako ingredience do polévek a v Thajsku se přidává do nejrůznějších kari pokrmů. (Booth, 2004)

6.3.3 Konopí jako průmyslová surovina

(Kubánek, 2008, s. 57) ve své knize uvádí, že „*V roce 2004 bylo na světovém veletrhu Canatrade ve Švýcarsku představeno 22 000 obchodovatelných položek z konopí.*“ Konopí se dá uplatnit v mnoha průmyslových odvětvích v papírenském, potravinářském, textilním chemickém či stavebním průmyslu.(Kubánek, 2008)

Nejprve pár slov o papírenském průmyslu. Kolem roku 100 př.n.l. uplatnili Číňané konopí jako výbornou surovinu pro výrobu papíru. Můžeme hovořit o věčném papíru, neboť dva tisíce let staré kousky papíru přečkaly zkoušku časem. Kromě kvality papíru je velmi důležité nezapomínat na to, že výrobou papíru z konopí chráníme naše lesy, které jsou důležité pro naše prostředí, protože zabraňují odplavování půdy a zanášení vodních cest, jsou domovem pro mnohé suchozemské

živočichy, a především jsou hlavním zdrojem kyslíku pro nás pro všechny. (Robinson, 1998) Konopný papír lze vyrábět přímo ze stonků rostlin konopí nebo recyklací konopných materiálů.

Velké využití konopí je i v textilním průmyslu, neboť konopné tkaniny mají výtečné vlastnosti, jako je odolnost proti horku, hnilobě a dobře sají vlhkost. Kvalita konopné tkaniny se pozná především podle barvy. Čím tmavší barva vláken, tím nižší kvalita materiálu. Nejvyšší kvalita správně zpracovaná vlákna mají hedvábný lesk. Díky svým vlastnostem se využívají k výrobě hadic, plachet, provazů, lan a koberců. K výrobě ručníků, plen a oblečení pro kojence je vhodná tenčí látka upletená z dlouhých pružných vláken konopí. Tato látka hodně připomíná bavlnu. Z konopí lze vyrobit i různé textilie a oblečení, které můžeme bez problému vyprat v automatických pračkách. Např. v Polsku kolekce „GANGIN“, která představuje džínové oblečení právě z konopí. Nesmíme zapomenout na plátno z konopí, které využívali při tvorbě svých mistrovských děl malíři jako Rembrandt, Van Gogh nebo Joan Miró. (Kubánek, 2008)

Z chemického a energetického průmyslu uvedeme zejména výrobu plastů. Plasty vyrobené z konopí jsou recyklovatelné a v přírodě dobře rozložitelné. Proto bychom jim měli dát větší prostor před výrobou klasických umělých hmot vyrobených z ropných uhlovodíků. Konopí může sloužit jako zdroj paliva. S porovnáním s hnědým uhlím je konopí hlavně ekologičtější a výhřevnější a především se jedná o obnovitelný zdroj energie. Samotný konopný olej se využívá i k výrobě bionafty.

Konopí využívali ve stavebnictví už staří Egypťané při stavbě pyramid. Jen jedině konopí bylo natolik silné, že umožnilo stovce otrokům pohnout s velkými vápencovými kvádry. V dnešní době nahrazuje řadu izolačních materiálů (skelnou vatu), nebo slouží při výrobě betonu. Tento beton je mnohem lehčí než klasický beton, pružnější a více odolnější přírodním podmínkám. Jedna francouzská firma z Bretaně staví z konopí celé domy, tzv. ekologické domy. V Německu zase vyrábějí „konopné cihly“, které jsou vhodné pro vnitřní zdivo. Dříve se dokonce konopí přidávalo do barev a nátěrů, pro jejich rychlejší schnutí.

Mnoho žen ocení jeho využití v kosmetickém průmyslu při výrobě mýdel, šamponů, olejů a různých mastí. Tyto kosmetické přípravky chrání pokožku před vysoušením, tvorbou vrásek a před silným slunečním zářením. Také pomáhají při léčbě lupů, ekzémů a jiných kožních nemocí. (Kubánek, 2008)

6.3.4 Konopí jako lék

Marihuana se nejvíce do lidské mysli dostala díky svému uplatnění v medicíně. Kouření marihuany je prospěšné pro astmatiky. Podle Dr. Donalda Taskina „ *Je známo, že jedno potáhnutí marihuany je schopno zabránit astmatickému záchvatu.*“. Kouření marihuany by pomohlo až 80% astmatikům. Kouření marihuany je nápomocné i lidem se zeleným zákalem, cannabis je účinnější než kterýkoliv dnešní lék používaný na snížení očního tlaku a navíc nemá vedlejší účinky na játra a ledviny. Je dobrým lékem pro lidi s epilepsií, s bolestí zad, se svalovými křečmi, s revmatismem, s rozedmou plic, s kuřimi oky atd. Velký význam má při protirakovinové chemoterapii, kde marihuana zmírňuje vedlejší účinky vyvolané chemoterapií. Ze všeho nejvíce je konopí lék proti stresu a depresi. Což je v dnešní době opravdu potřebné. (Herer, 1994) V medicíně se hodně používá konopná mast, která má široké spektrum využití. Lidé si s ní léčí kožní nemoci (lupenku, atopický ekzém, popáleniny), lehké revmatické bolesti, záněty žil, hemeroidy, migrény, menstruační bolesti, svalové a kloubní onemocnění, zúžené cévy, atd. (Kubánek, 2008)

I když má marihuana i své stinné stránky, alespoň v lékařství bychom jí měli dát možnost rozkvětu, např. (Kubánek, 2008, s. 21) ve své knize píše: „*Většina inteligentních a vzdělaných lidí, se kterými jsem hovořil, kroutí hlavou, proč je konopí „dábelská rostlina“, když je to skvělá léčivka. Je potřeba přistoupit k marihuaně tak jako k dalším lékům.*“

6.4 Zneužívání konopí

Největší „boom“ kouření marihuany nastal v Americe ve 20.-60. letech 20. století, kdy byl v největším rozmachu nový hudební styl jazz. Od této doby rozšířila svoje uživatele. Už nešlo jen o otroky a dělníky pracující na polích, ale dostala se i do přízně mladých bílých lidí, kteří jazz obdivovali. Náruživým kuřákem byl i jeden z nejslavnějších jazzových hudebníků Louis Armstrong, který o marihuaně prohlásil: „Cejtíš se potom báječně. Uvolníš se, zapomeneš na všechno špatný, co se

děje negrům. Máš dojem, že o tebe někdo stojí, a když si „čaj“⁴ zakouříš s nějakým jiným kuřákem, získáte pocit zvláštní spřízněnosti.“ (Booth, 2004)

6.4.1 Způsob užití marihuany

Nejčastějším trendem užití marihuany je kouření. Většinou se kouří usušené šišky (pupeny), které jsou silnější než usušené listí. Hodně oblíbený je i hašiš (haš). Je to čistá, neředěná, lisovaná pryskyřice, která se vyrábí ze sušených vršků květů. Vypadá jako malá, hnědá, lepkavá kulička. (Goodyer, 2001) Hašiš působí pětkrát až šestkrát silněji než marihuana a je kouřen pomocí dýmky, cigarety, ale také je podáván ve formě čaje, bonbónů nebo pečiva.(Mečíř, 1990) Marihuanu a hašiš můžeme kouřit pomocí vodní dýmky (vodňáčky), skleněné dýmky (skleněnky) nebo podobně jako cigaretu tzv. joint. Joint získáme smícháním marihuany nebo hašiše s tabákem a ubalíme do cigaretových papírků. Hašiš i marihuana mohou být použity jako ingredience na vaření (hašišové koláčky). (Goodyer, 2001)

6.4.2 Hlavní znaky při kouření marihuany

U kuřáků marihuany si můžeme všimnout jistých znaků po požití této drogy. Jedním ze znaků může být *„zarudnutí očí, zrychlený puls, bolesti na prsou, kašel, nebo sucho v ústech, hlad, pach potu po spálené trávě, únava, nezájem, kolísání nálad, riziko úrazů a dopravních nehod, chladné končetiny.“* (Nešpor, Csémy, 2003, s. 28) Především z kuřáka ucítíme smrad připomínající pálicí se bramborovou nař. Často je kouření marihuany doprovázeno nezadržitelným smíchem konzumentů.

Mezi dlouhodobější znaky pak patří: *„menší péče o zevnějšek, podrážděnost, zhoršená schopnost soustředění, horší prospěch, delší reakční čas (horší postřeh), i když nebyla droga požitá, zhoršení paměti na nedávné věci, nepravidelný menstruační cyklus, nižší obratnost, zhoršená schopnost orientace v čase a prostoru, neochota přebírat zodpovědnost, nevyzrálost, kolísání nálad, zpomalení životního rytmu, ztráta kvalitních zájmů, závislost projevující se zneužíváním drogy i při zcela nevhodných příležitostech, neplodnost u mužů a nebezpečí poškození plodu u těhotných žen, chronické záněty spojivek, hltanu a dýchacích cest, vyšší riziko rakoviny, oslabení imunitního systému (nižší odolnost vůči nemocem), povahové*

⁴ Čaj- dřívější označení pro marihuanu. (Booth, 2004)

změny, citové otupění, ztráta hodnot, vyšší riziko duševních poruch, zejména u duševně labilnějších lidí. U chronických uživatelů vede někdy konopí paradoxně k agresivitě a neklidu.“ (Nešpor, Csémy, 2003, s. 28)

6.4.3 Marihuana a pozitiva

Mnoho lidí si oblíbilo marihuanu především kvůli stavům, které navozuje. Při nízkých dávkách nás marihuana dovede do stavu klidu a pohody, doprovázené stavem zasněného uvolňování, pocitem hladu, zejména chuti na sladké. Tento stav je doprovázen změnami smyslového vnímání např. živější vnímání sluchových, zrakových, čichových, hmatových a chuťových vjemů. U některých lidí zvyšuje požitek z tance a hudby. *Podle „studie „Tanec a drogy“ (Rady pro koordinaci protidrogové politiky) u nás návštěvníci tanečních party kouří častěji marihuanu než tabák. Podle této studie pravidelně konzumuje konopí přes 64% milovníků taneční hudby, tabák o čtyři procenta méně.*“ (Kubánek, 2008, s.14) U jiných uživatelů způsobuje změny v jeho vyjadřování či způsobu myšlení. Při vyšších dávkách nastává tzv. stav „vysmátosti“. Některé záchvaty mohou trvat i desítky minut. Po tomto stavu euforie začíná „otupělý“ stav, kdy se člověk cítí unavený a vnímá čas mnohem pomaleji. Většinou jen sedí a „tupě zírá“ do prázdna. (Kubánek, 2008)

I když existuje nespočet názorů ohledně závislosti na marihuaně, v této práci budeme brát názor, že marihuana nevyvolává fyzickou závislost pouze psychickou. Hlavním důvodem je, že většina uživatelů nekouří marihuanu dlouhodobě a často. Většinou jde o tzv. „víkendovou drogu“. A i ti nezávislejší uživatelé této drogy se dokáží sami se závislostí vypořádat. Ti, co používají marihuanu opravdu intenzivně, mohou hledat pomoc v zařízeních poskytujících léčbu drogových závislostí.

(Zimmerová, Morgan, 2003) Další častou hypotézou mnoha vědců je, že marihuana je vstupní drogou k ostatním (především k tvrdým) drogám. I teď se přikloňujeme k názoru, že jde o pouhý mýtus. *Tvrzení, že se 70% ze všech lidí, kteří někdy v životě vyzkouší marihuanu, stane závislými na užívání tzv. tvrdých drog, je stejně zavádějící blud, jako kdyby někdo tvrdil, že 70% ze všech lidí, kteří v období dospívání onanovali, se stanou sexuálními pracovníky.* A jak není žádná příčinná souvislost mezi masturbací a prostitucí, není ani žádná závislost mezi marihuanou a např. heroinem. (www.adiktologie.cz) Především jde o individuum člověka a jeho

náklonnosti k drogám. Mnohem přímější cestou k amfetaminům, heroinu nebo jiným tvrdým drogám je především alkohol a tabák.

Jednou z největších výhod marihuany je její přírodní složení naproti ostatním chemicky vyrobeným drogám jako pervitinu, heroinu, atd.

6.4.4 Marihuana a její negativa

Každá droga kromě potěšení skrývá v sobě i značné negativa. I marihuana, řadící se mezi lehké drogy, vyvolává řadu negativních vedlejších účinků. Pravidelné kouření konopí má zásadní vliv na schopnost koncentrace a na naši paměť. Hlavním důvodem neschopnosti koncentrace může být dlouhodobé přetrvání THC v těle. Protože oproti alkoholu, který se vyloučí z těla během několika hodin, marihuana se nám udrží v těle ještě příští týden i déle. Australská psycholožka dr. Nadii Solowij tvrdí, že lidé kouřící marihuanu velmi často, se neustále nachází v mírném stavu zkouření, což může mít vliv na myšlenkové procesy. (Goodyer, 2001) Bohužel za posledních třicet let nebylo výzkumníky dokázáno, jestli dlouhodobé užívání marihuany trvale a závažně negativně ovlivňuje intelektuální schopnosti. Pouze bylo potvrzeno, že během intoxikace marihuanou, se účastníkům výzkumu výrazně oslabila krátkodobá paměť a schopnost učit se. (Zimmerová, Morgan, 2003)

Marihuana má vliv i na amotivační syndrom člověka a snížení libida. Podle PhDr. Ivana Doudu z nadace Drop-In člověk díky pravidelnému užívání marihuany ztrácí motivaci k činnostem, které vyžadují určité úsilí. *„Souvisí to ale s celkovým životním stylem. Mozek, který netrénujete, má tendenci atrofovat, což má spolu s konzumací alkoholu či drog přímý dopad na osobnost.“* *„Po několika letech mohou nastat i problémy v sexuálním životě, klesá potence (klesá hladina mužského hormonu testosteronu v krvi) i chuť na sex,“* varuje doktor Douda. (www.zdn.cz) Kromě snížení mužského hormonu způsobuje kouření marihuany problémy u těhotných žen, neboť látky obsažené v marihuaně se dostávají přes placentu přímo k plodu, a může dojít až k přerušení zásobení plodu kyslíkem, což způsobí narození dítěte s nízkou porodní váhou. Mezi další rizikové faktory patří předčasný porod, zhoršení vývoje mozku dítěte a negativně ovlivňuje dozrávání vajíčka na vaječníku. Jedna ze studií prokázala, že děti, jejichž matky kouřily v těhotenství marihuanu, častěji onemocní leukémií. (www.tehotenstviaz.cz)

Marijánka, stejně jako cigarety, má velký vliv na onemocnění plic, neboť kanabinoidy i nikotin obsahují řadu dráždivých látek a karcinogenů. Časté kouření marihuany zvyšuje riziko ve výskytu rozedmy plic, bronchitidy a rakoviny plic. Při kouření marihuany se usazuje více nebezpečných látek v plicích, neboť se kouř vdechuje hlouběji do plic a několik vteřin před vyfouknutím se drží v ústech. Jenže jde o to, jestli zkonzumuje silný kuřák marihuany tolik kouře jako silný kuřák tabáku. Nelze usoudit, jestli ničí plíce více marihuana nežli tabák. Nejhorší kombinací pro naše plíce je kombinace těchto dvou nebezpečných látek. (Zimmerová, Morgan, 2003)

Často je marihuana spojována s psychickými problémy, především se schizofrenií. Existuje řada názorů o vlivu marihuany na schizofrenii. V této práci se přikloňujeme k názoru Zdeňka Fišara, který ze svého výzkumu zjistil, že *„konopné drogy mohou u náchylných osob indukovat latentní schizofrenní psychózu nebo mohou zhoršit průběh onemocnění u schizofrenních pacientů. Takže zhoršuje nejen pozitivní ale i negativní symptomy schizofrenie, kognitivní deficit a změny vnímání, ale i vedlejší účinky léčby schizofrenie. Longitudinální studie potvrdily, že užívání konopných drog je nezávislý rizikový faktor pro vznik psychózy i u dosud nepychotických osob.“* (Fišar a spol, 2009, s. 182-183) Mnohem většími rizikovými faktory je genetika, frekvence užívání konopí a počátek užívání drog v rané adolescenci. Užívání konopí také zvyšuje riziko vzniku psychotických stavů. (Fišar a spol, 2009)

Mezi další největší rizika v požívání trávy patří vyšší nebezpečí úrazů a dopravních nehod, chronické záněty spojivek a hltanu, dýchacích cest a zhoršuje se postřeh a schopnost rozhodovat. (Nešpor, 1994) Někdy se může po vykouření marihuany objevit zmatenost, ustrašenost nebo paranoia. Při abstinčních přízracích u některých lidí dochází k výkyvům nálad, výbušnosti až agresivnímu chování. (Goodyer, 2001)

6.5 Legislativa zabývající se marihuanou

Už od vzniku České republiky byla marihuana brána jako zakázaná rostlina a legálně se nepěstovala. Uživatelé marihuany však věděli, jak obejít zákon, a pěstovali marijánu nejen na ilegálních políčkách, ale i doma v květináčích. Česká republika podepsala řadu mezinárodních i vlastních smluv a zákonů týkajících se konopí. Mezi ně patří např. úmluva OSN z roku 1961 - Jednotná úmluva o omamných látkách, Úmluva o psychotropních látkách z roku 1971 a Úmluva OSN proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami z roku 1988. (Kubánek, 2008)

Mezi další důležité zákony můžeme řadit Zákon č. 167/1998 Sb., z roku 1998 o návykových látkách a o změně některých předpisů, Vyhláška č. 175/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin (Kubánek, 2008), ale především zákon č. 40/2009 sb. Trestního zákoníku, kde se nachází § 283 o Nedovolené výrobě a jiném nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, § 284 o Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu, § 285 o Nedovoleném pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku, § 286 o Výrobě a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu a § 287 o Šíření toxikomanie. (zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník)

Ve většině těchto paragrafů se používá pojem „*pro vlastní potřebu přechovává v množství větším než malém*“, jenže mnoho uživatelů nemá představu, co přesně znamená tohle větší než malé množství pro vlastní potřebu a proto se často potýkají se zákonem. V sloupci „Účinná psychotropní látka“, což je zkrácený seznam nejčastěji se vyskytujících omamných a psychotropních látek podle nařízení vlády, se píše, že větší než malé množství u marihuany je více než 15 gramů sušiny a hašiše je více jak 5 gramů. (www.legalizace.cz)

7 VZTAH MARIHUANY A UMĚNÍ

Drogy a hudba kráčely již dlouhou dobu ruku v ruce. Muzikanti a jiní umělci často pro ulehčení jejich těžkého a lopotného života šahali po opiátech nebo kokainu, z důvodu těžkého shánění těchto drog se někteří přeorientovali právě na marihuanu. Marihuana je lákala svojí nelegálností, tajemností, zdánlivým zaháněním fyzického vyčerpání a únavy a navíc napomáhala umělecké tvořivosti. (Booth, 2004)

7.1 Jazz

V New Orleans se vedle černých dělníků a dokařů objevila nová skupina konzumentů marihuany. Tihle konzumenti měli stejnou barvu pleti, byli stejně nemajetní, jenom šlo o muzikanty, kteří prosluli hraním zcela nového hudebního žánru: jazzu. (Booth, 2004) Šlo o velmi dynamickou, „d'ábelskou“ hudbu, která nutila podupávat nohama i decentní bílé ženy. Za rodiště jazzu se považuje Storeyville v New Orleans, které je zároveň i místem narození jednoho z nejpopulárnějších jazzových muzikantů Louise Armstronga. (Herer, 1994) Protože New Orleans bylo plné nevěstinců, barů, tančiren, kabaretů, i jazzoví muzikanti hráli především po nevěstincích a barech, kde se zpravidla vyhýbali alkoholu, neboť otupoval jejich smysly a zůstávali věrní svojí marihuaně.

Mladí lidé jakékoliv barvy pleti chtěli zažít něco nového a vykročit novým směrem. Proto i mnozí bílí lidé začali tíhnout k černošské kultuře a obdivovat tento nový hudební styl. Nejvíce zosobňoval novou hudební a marihuanovou kulturu Milton „Mezz“ Mezzow, který se po prvním slyšení blues naučil hrát na saxofon a stal se jazzmanem. Pochopitelně se dalo čekat, že dříve či později narazí na marihuanu, kterou dosud pomíjel. Své zážitky po prvním natáhnutí z marihuanové cigarety popisuje takhle: *„První, čeho jsem si všiml, bylo, že slyším hrát svůj saxofon, jako by uvnitř v hlavě... Pak jsem začal mnohem zřetelněji vnímat vibrace jazýčka nástroje na rtech... Uvědomil jsem si, že daleko líp zvládám legato a taky moje frázování že má ten správněj drajv... Všechny tóny mi z nástroje vycházely neuvěřitelně lehce, jako by už dávno někde existovaly a jen čekaly uvnitř mého saxofonu, až je vyfouknu ven a pustím do světa, pěkně jeden po druhým, bez jediného*

překlepu, vždy ve správnou dobu a s minimální námahou...Cítil jsem, bych moh hrát věčně, a ani by mi nedošly nápady nebo energie. O nic jsem se nesnažil, všechno do sebe pěkně zapadalo a na celém světě najednou neexistovaly ani falešné tóny, ani disharmonie, co by mě snad rušily...“ (Booth, 2004, s. 147, 148)

Jazzoví hudebníci stejně jako Louise Armstrong věřili, že marihuana prohlubuje jejich tvůrčí schopnosti, neboť odbourává veškeré jejich zábrany. Snažili se svou hudbou navodit „kouřovou“ atmosféru, takže svým nástrojům propůjčovali podobný zvuk, který slýchali ve svých stavech omámení. Louis Armstrong patřil k náruživým kuřákům marihuany, dokonce byl za ni trestně stíhán. (Booth, 2004)

V dnešní době jazz ztratil senzačnost, zmizel z časopisů a společenských článků, ale stále se udržuje velký počet jazzových klubů a posluchačů. Můžeme soudit podle dobré návštěvnosti jazzových klubů a festivalů, ať už u nás v Praze nebo jinde ve světě. Do klubů docházejí posluchači s vědomím, že se budou podílet na nepřetržitém obřadu, udržujícím při životě něco, co životu pomáhá a přispívá. (Dorážka, 2010)

7.2 Hippies, rocková hudba, rock'n'roll

V sedmdesátých letech 20. století se v Americe dostala do popředí alternativní mládež holdující marihuaně a přiklánějící se k pacifismu. Mládež byla označována dvěma jmény a to „květinové děti“, které vycházelo z hesla „síla květin“, a druhé označení celosvětově používané hippies. Hippies a marihuana nešli od sebe oddělit. Pro hippies představovalo kouření marihuany veškerý způsob společenského vyžití. Marihuana vyjadřovala symbol bratrství, přinášela pocit dokonalé pohody a vzbuzovala v nich pocit laskavosti a mírumilovnosti. Marihuanová hippie kultura se nezdělitelně z Ameriky rozšířila i do ostatních koutů světa. Typické pro hippies je jejich psychadelické umění a móda, která spočívala nošením dlouhých vlasů u obou pohlavích, vytahaného oblečení, různých korálek a časté zapalování vonných svíček a tyčinek. (Booth, 2004)

V této době začal existovat jeden umělecký směr, který všechny stmeloval dohromady a zaručil k hippiovské kultuře a marihuaně miliony dalších vyznavačů. Tímto uměleckým směrem je myšlena rocková hudba. Co dříve platilo pro jazz,

platilo nyní i pro nové hudební styly rock a rock'n'roll. Nedílnou součástí obou těchto stylů byly drogy. Už od padesátých let se užívaly amfetaminy, heroin, LSD, kokain, ale hlavní slovo patřilo i marihuaně. Marihuana se na hudbě pozitivně podepsala svým zostřováním a rozšiřováním vnímání. Díky intelektuálnímu a duchovnímu rozměru textů, komplikovanosti a hloubce hudby člověk najednou na hudbu pouze netančil- on ji doopravdy poslouchal. Píseň od skupiny The Beach Boys „Good Vibration“ nám poukazuje, jak marihuana ovlivnila strukturu rockové hudby. *„Text skladby působí jednoduše, ale složité harmonie a vrstvení zvuků a nečekané změny v tempu, to všechno připomíná rozvlněné marihuanové opojení.“* (Booth, 2004, s. 223)

Široké spektrum nálad a pocitů navozených zejména drogami dalo existenci řadě jiných žánrů vyvozených z rockové hudby, např. rhythm'n'blues, folk rock, hard rock, progressive rock, punk rock, funk rock, heavy metal atd. Nad tyto žánry ještě existovaly skupiny, které jejich hranice překročovali. Mezi ně řadíme populární The Beatles, The Rolling Stones, Cream, The Eagles, Tom Petty, atd. Nejvlivnějším hudebníkem druhé poloviny 20. století se považuje Robert Allen Zimmerman, který se sám přejmenoval na Boba Dylena. I Bob Dylen se po svém přestěhování do New Yorku nevyhnul setkání s marihuanou. I když na veřejnosti užívání jakýchkoli drog popíral, v roce 1978 poznamenal: *„Tráva byla v klubech snad všude. Naráželi jste na ni ve všech jazzových klubech a stejně tak i ve folkových hudebních klubech. Všude byla a tehdejší muzikanti si ji mohli velice snadno opatřit. To platí i pro kavárny v Minneapolisu. Tam jsem s ní prvně přišel do styku já...“* (Booth, 2004, s. 224) Rockové legendy také praví, že právě Bob Dylen seznámil s marihuanou i skupinu The Beatles na jejich americkém turné.

U Beatles se marihuana promítla hodně do hudby. Paul McCartney se ke kouření marihuany vyjádřil následovně: *„Já býval vždycky spíš slušný hoch z dělnické rodiny, ale když jsme začali kouřit trávu, připadalo mi to nesmírně povznášející. Přišlo mi, že má daleko méně vedlejších účinků než alkohol nebo jiné drogy, například prášky, kterým jsem se tedy úzkostlivě vyhýbal. Marihuana mi tak zachutnala a také jsem získal dojem, že rozšiřuje vědomí. A to doslova. A právě o tom je písnička „Got To Get Into My Life“ tedy „Musím začít žít“. Není o člověku, ale o trávě.... Ve skutečnosti je to taková óda na marihuanu, jakou by třeba někdo jiný napsal na čokoládu nebo na dobré červené víno...“* (Booth, 2004, s. 225)

7.3 Reggae

Nesmíme zapomenout na hudební žánr, kterému přirostla marihuana přímo k srdci, a tím je reggae. Tento hudební žánr, který se zrodil na Jamajce, byl vytvořen spojením kostelní hudby, afrických rytmických i muzikálních elementů, ska, rocksteady a hlavní základnou byla skupina rastafariánů. Rastafariánství je myšlenkový proud, který vznikl kolem roku 1887. Život rastamanů se řídil podle obecně uznávaných zásad, které se dodržovali. Museli jíst čistou, přírodní stravu, vyhýbat se veškerým drogám kromě čisté marihuany, která měla status posvátné byliny, obstarat si nejlépe oděv v symbolických barvách Etiopie (tedy červená, zelená a žlutá) a nejvýraznějším znakem rastamanů byly dready nebo plnovous. Dready, neboli dlouhé pletence vlasů, divoce vlajících kolem hlavy, proslavil Bob Marley, nejznámější protagonista reggae všech dob. (Neuman, 2005) Rastafariáni také věřili, že marihuana pročišťuje tělo i ducha, a tak činí člověka schopným ke splynutí v jednotě s Bohem. Trávu používali i jako lék a prostředek ke zmírnění bolesti. Rastafariáni by byli dodnes známí pouze na Jamajce, nebýt jejich svébytné hudby- reggae. (Booth, 2004)

Reggae můžeme popsat jako neobvyklou lidovou muziku, která přejímá mnoho prvků z klasického rocku a jedná se o hudbu věnovanou marihuaně, neboť většina textů reggae pojednává tradiční využití marihuany jako léčivé byliny, proto je považována za hudbu černošské chudiny. Texty, které nejsou o marihuaně, jsou zaměřené na jamajskou či černošskou kulturu, historii, politiku a náboženství. (Booth, 2004)

Hlavním představitelem tohoto žánru se stal Bob Marley, který seznámil reggae se světovým publikem. Bob Marley svým jménem Robert Nesta Marley po odloučení jeho bílého otce vyrůstal se svojí matkou v ghettu v Kingtonu. Toto ghetto se řídilo právem „všechno patřílo všem“- hudba, hrnce, marihuana, střecha nad hlavou atd. (Neuman, 2005) Po vyloučení ze školy s jeho dvěma přáteli založil hudební trio zvané Walling Rudeboys (naříkající drsní hoši). Jejich žánr prošel později řadou změn, přijali vlivy ryth'n'blues, amerického soulu a hudebního stylu ska, kterým proslavil Bob Marley své rodiště. Později byla kapela známá jako Wailers, a prvky ska se začaly odklánět k rastafariánskému životnímu stylu a reggae. Protože se Bob Marley přiklonil k rastafariánství, znamenalo to i pravidelné

kouření marihuany, za kterou byl dokonce vězněný. Marihuanu stejně jako ostatní rastamani ostatně nepovažoval za drogu v běžném slova smyslu, ale spíše ji připisoval její božskou podstatu. Napsal o ní také řadu písniček jako „Afričan Herbsman“ nebo „Kaya“⁵. Dodnes je považován za jednoho z největších zastánců marihuany a legenda praví, že kouřil jointy o velikosti kornoutu na zmrzlinu. (Booth, 2004)

Do České republiky se dostávalo reggae postupně a zvolna. Nejvíce s ním bylo české publikum seznámeno prostřednictvím písně od Yvonne Přenosilové Mně se líbí Bob, předělávky mezinárodního ska hitu My Boy Lollipop. V osmdesátých letech se na burzách objevily reggae desky především od Boba Marleyho. (Neuman, 2005)

7.4 Spisovatelé, beatníci a marihuana

Ve čtyřicátých letech 20. století se do jazzových barů začali potloukat i mladí spisovatelé a intelektuálové. Tihle spisovatelé vytvořili nový svěbytný literární žánr, který se stal kvůli jejich způsobu života kultovním. Lidé jim začali říkat „beatníci“.⁶ Na rozdíl od jazzmenů nepoužívali marihuanu jako prostředek pro pouhé prohloubení a zesílení jejich umělecké činnosti, ale také jako nástroj vzdoru vůči banalitě měšťácké společnosti. Beatníci žili bohémským životem, muži se vyznačovali dlouhými vousy, starým oblečením, slunečními brýlemi a černými roláky, ženy zase svetry, džíny a barety a samozřejmě všichni kouřili marihuanu. Jejich zásluhou se marihuana dostala do bezmála všech vysokoškolských kampusech Ameriky. Mezi ústřední představitele patřili např. Allen Ginsberg, William Burroughs, Edie Parkerová a Jack Kerouac. (Booth, 2004)

Kromě beatníků měli svoje zkušenosti s marihuanou i jiní spisovatelé. Např. kolem roku 1843 pařížská bohéma zrodila spolek s názvem Le Club des Hachichins. Členové se scházeli v apartmánu, který pronajímal jeden ze členů spolku Fernand Boissard de Boisdénier. Zde se podával hašiš v rámci rituálu v orientálních porcelánových mísách. Ke členům spolku patřili spisovatelé jako Charles Baudelaire, Moreau Gautier, Gérard de Nerval, Victor Hugo nebo Honoré de

⁵ „kaya“ - rastafariánské označení gandži (Booth, 2004)

⁶ „beatníci“ - přesněji beat generation, tedy „zbytá“ generace (Booth, 2004)

Balzac či Alexandre Dumas. Sdružení bylo neformální, takže jednotliví členové se často střídali. Tato společnost lidí přispěla nejen svým uměním, ale také jako první objektivně zaznamenali účinky hašiše. (Booth, 2004)

V době hippies a zvučení rockové muziky začaly v Americe vznikat i undergroundové komiksy humoristického projevu. Protože se na ně nevztahovala cenzura jako na ostatní komikovou tvorbu, vyjadřovaly se nebezpečně o drogách (i zde měla velkou roli marihuana) nebo o válce ve Vietnamu. Že mnohé z nich inspirovala zrovna marihuana, můžeme vyčíst už podle jejich názvů např. Flákač Tonda a marihuanová melodie.

7.5 Marihuana a film

Už ve čtyřicátých letech 20. století vzniklo v Americe několik propagandistických filmů zaujatých proti marihuaně. Za zmínku stojí film Marihuana, v jehož podtitulu stálo: Zběsilé orgie! Divoké večírky! Nespoutané vášně! nebo snímek Tell Your Children (Řekněte to dětem), který je rovněž distribuovaný pod tituly jako Marihuanové šílenství, Drogově závislí, Palčivá otázka. Veškerá tato publicita přispěla k tomu, že marihuana se začala spojovat se zločinností, se sexem a s promiskuitou.

Díky užívání marihuany některých slavných amerických hvězd (např. Robert Mitchum) došlo v padesátých letech k cenzurování filmů. Marihuana a ostatní drogy se pak mohli objevit ve filmech pouze, pokud dostali filmaři svolení od FBN. (Booth, 2004) Ale nevznikaly filmy pouze s odrazujícím účinkem od marihuany např. snímek kanadských režisérů s názvem Tráva: Dějiny marihuany z roku 1999, naopak marihuanu obhájí a snaží se co nejlíže popsat vývoj přístupu americké společnosti k této droze během celého 20. století.(www.dokumentarni.tv) Za posledních pár let byla marihuana použita v řadě českých i světových filmů. Ze světových filmů např. Zahulíme, uvidíme, Tráva, Vlasy a z českých bych zmínila Samotáři nebo Gympl.

7.6 Marihuana a současné umění

Oblíbenost marihuany v současnosti mezi hudebníky stále trvá. Můžeme posuzovat podle velkého množství skupin, které mají ve svém repertoáru zařazeny právě písně věnované marihuaně. Jenom u nás a v sousedním Slovensku můžeme vyjmenovat hned několik např. skupina Wahnout (Sejko-no-pí), Tleskač (Zelená je tráva), Totální nasazení (Lety), Žlutý pes (Sláva už roste tráva), Gaia Mesiah (Legulize Marihuana), Horkýže slíže (Já žeru kvítí), Polemic (Můj svět), Kryštof (Zvířátka), UDG (Ganja), Vajíčko (Zhul mě), Hrubý styl (Marihuana), Vypsaná fixa (San Piego), Alkohol (Travička zelná), Kabát (Joint, Óda na konopí), Švihadlo (Zelený list), Hudba Praha (Marihuana), Bow Wave (Pašerácká) a mnoho dalších. I v zahradničí se zaměřilo mnoho kapel na písně o marihuaně jako Manu Chao (Welcome to tijuana), Bob Marley (Legalize marijuana), System of a down (Marijuana in your brain), Myslic roots (Pass the marijuana), Ride (Marijuana), Nirvana (Marijuana), Ska-P (Cannabis), Brujeria (Marihuana), a např. Kevin O'grady (The Marijuana Song). (www.czechtek.bloguje.cz) Mnoho Dj jako Ans, No Money, Pinie, Brooklyn a mnoho kapel (Ganja Haze, Jet8, Green Smatroll) účinkovali tento rok na festivalu Milion Marihuana March 2010, který je zároveň demonstrací za legalizaci konopí. Letos šlo o třináctý ročník tohoto festivalu a kromě známých kapel a demonstrantů si můžete na festivalu prohlédnout konopný trh, který přibližuje současné využití této konopné rostliny. Konopný trh nabízí jak výrobky domácích i zahraničních producentů a distributorů, výrobky z ručního konopného papíru a součástí trhu je i občerstvení z konopných potravin. Že marihuana populární i dnes nám dokládá počet účastníků demonstrace, který letos vyšplhal až na dvanáct tisíc. (www.mmm2010.legalizace.cz)

Mezi umělci existuje řada zastánců marihuany, ale jak už to bývá najde se i skupina odpůrců, kteří ji odmítají a vystupují proti ní např. Norman Jay, který říká: *„Mám přátele- spoustu výborných muzikantů, kterým z marihuany hráblo.“* Dokonce i Ian Brown z kapely Stone Roses před vydáním svého alba přiznal, že: *„Devět měsíců jsem nekouřil, protože jsem byl z trávy úplně vypatlanej.“* (www.maturita.cz)

II PRAKTICKÁ ČÁST

8 ÚVOD DO ŠETŘENÍ

Teoretická část bakalářské práce se věnovala celkové problematice drog, kde jsme se blíže zaměřili na marihuanu, především z teoretického hlediska. V praktické části se budeme zabývat marihuanou a jejím vztahem k umění z pohledu různých amatérských umělců. Tímto bychom si chtěli ověřit, jestli má marihuana a umění pro naše umělce něco společného. Je důležité zdůvodnit výzkumnou otázku, vybraný výzkumný vzorek, metodu sběru dat a samotný průběh a výsledky výzkumné metody.

8.1 Výzkumná otázka

Cílem empirické části bakalářské práce je zjistit, jestli marihuana ovlivňuje umělce při jejich umělecké činnosti a jestli je mezi marihuanou a uměním nějaké propojení. Dílčím cílem bylo zmapovat dostupnost a charakter marihuany, její silné a slabé stránky. Na základě vytyčených cílů byla stanovena hlavní výzkumná otázka, která zní: *Existuje spojitost mezi marihuanou a uměním?*

8.2 Metoda sběru dat

K získávání potřebných údajů jsem zvolila metodu strukturovaného rozhovoru. Strukturovaný rozhovor neboli interview se podle (Chráška, 2007, s. 182) „*vyznačuje tím, že při něm tazatel postupuje podle přesně připraveného textu, jsou přesně určeny formulace otázek i jejich pořadí. Tazatel k otázkám nepřidává vlastní komentář, pouze čte otázky a zaznamenává odpovědi respondenta. Důsledně strukturované interview se přibližuje dotazníku, od kterého se liší jen tím, že záznam údajů provádí tazatel.*“ Tato metoda bude pro tento výzkum nejvhodnější, neboť je součástí kvalitativního výzkumu a nám umožní blíže poznat osobnosti respondentů a objasnit danou problematiku.

První okruh otázek je směřován přímo na marihuanu a její užívání, druhý se týká respondenta a jeho vztahu k umění a třetí okruh je zaměřen na marihuanu a umění souběžně. Tyto otázky budou kladeny vzorku dvaceti respondentů, kteří jsou buď pravidelnými nebo občasnými uživateli marihuany a věnují se nějaké umělecké činnosti.

Kromě těchto dvaceti otázek, které byly použity pro kvalitativní výzkum u našich dvaceti respondentů, byl vytvořen ještě čtvrtý okruh otázek. Tento okruh obsahuje deset speciálních otázek pro vedoucí preventivního programu P-centra Olomouc. První otázky se zabývají preventivními programy, které jsou poskytovány v P-centru v Olomouci, a zbylé se zabývají především marihuanou, jejím zařazením v preventivních programech a celkovým pohledem na ni.

8.3 Výběr respondentů

Existuje více způsobů výběru respondentů: prostý, náhodný výběr, skupinový výběr, stratifikovaný výběr, kontrolovaný výběr, vícenásobný výběr a záměrný výběr. Pro náš výzkum je nejvhodnější záměrný výběr, který se od ostatních výběrů liší tím, že o výběru jistého prvku nerozhoduje náhoda, ale určujeme sami, který z prvků do výběru zařadíme a který nikoli. (Horák, Chráska, 1989)

Hlavním kritériem výběru respondentů byla zkušenost s marihuanou a věnování se umělecké činnosti, alespoň na amatérské úrovni. Z toho nejvíce respondentů se věnovalo hudbě. Do výběru respondentů byli zařazeni mladí lidé z mého bezprostředního okolí, jak z okolí mého bydliště, tak z okolí mých známých a přátel a všichni pochází ze Zlínského kraje. Všichni respondenti se pohybují ve věkové oblasti od 19 do 25 let a více jak polovina jsou studenti vysokých škol

Posledním respondentem byla vedoucí primární prevence v P-centru Olomouc, které sice zodpovídala na jinou skupinu otázek než ostatní respondenti, ale i některé z těchto otázek nám měly ověřit, jestli shledává nějaký vztah mezi marihuanou a uměním.

8.4 Průběh rozhovoru

Nejprve byly telefonicky nebo přes e-mail domluveny schůzky s respondenty. I když zní tato první část rozhovoru jednoduše, opravdu nebylo lehké se s některými respondenty na termínu našeho rozhovoru domluvit. Především to bylo těžší, pokud nešlo o přímé kamarády a známé, ale spíše kamarády známých. Schůzky se konaly s jednotlivci i ve více lidech. Většina schůzek se konala na místech, které si respondenti sami vybrali a jsou jim blízké např. hudební zkušebny, kavárny, čajovny... Šlo tedy převážně o běžně dostupné prostředí. Pouze v jednom případě se rozhovor konal doma u dotazovaného.

Průběh rozhovorů podle mého názoru probíhal hladce. Časově nebyl nijak omezen, a tudíž každému trval různě (např. jednomu 10 min, druhému až 40 min). U některých otázek se respondenti více pozastavili a popřemýšleli, ale zas u některých otázek byly odpovědi bleskurychlé. Jediným problémem se stalo nepochopení pár otázek. Především proto, že v jedné otázce odpovídali zároveň i na tu druhou a proto je na další nenapadala už odpověď.

Jeden z posledních rozhovorů se konal v P-centru, kde byla zpovídána vedoucí primární prevence Markéta Rodryčová. Schůzka byla sjednána po několika telefonátech, neboť nebylo lehké vedoucí zachytit v P-centru, aby se zrovna nezúčastnila jedné z prožitkových lekcí. Nakonec se nám spojení povedlo a ihned byl smluven nedřívější termín, vhodný pro obě strany. Při rozhovoru šlo poznat, že vedoucí je často ve spojení s lidmi a nedělá jí žádný problém odpovídat na připravené dotazy. Navíc paní vedoucí byla velmi sympatická a příjemná, proto i celý rozhovor, který se konal v klubovně v P-centru, byl poklidný a příjemný. Po zodpovězení všech otázek jsme se náležitě rozloučili a byla ze strany vedoucí nabídnuta možnost další spolupráce.

9 ANALÝZA ROZHOVORU, VÝSLEDKY ROZHOVORU

Odpovědi na okruh 1 - Marihuana

První část rozhovoru byla zaměřena na respondentův vztah k marihuaně. Otázky se zabývaly první zkušeností s marihuanou a celkovým pohledem na marihuanu, její charakter či dostupnost. V tomto okruhu otázek byly nejzajímavější odpovědi především na první otázku, která se zabývala první zkušeností respondentů s marihuanou. Šokující odpovědí bylo v 10-11 letech, ostatní odpovědi respondentů bychom mohli shrnout, že nejčastěji první zkušenost s marihuanou probíhá v období mezi třináctým až osmnáctým rokem, nejvíce v patnácti letech.

Hodně neshodných odpovědí bylo na otázku číslo 4., týkající se důvodů k užívání marihuany. Zde jsme se přesvědčili o tom, že marihuana je droga různých pohledů a každému přináší jiný požitok. Nejvíce společných odpovědí bylo „Konzumuji z důvodu zábavy, nebo naopak relaxace a pohody.“

Nepochopitelné bylo, že většina respondentů užívá marihuanu z jiného důvodu než z toho, podle kterého mu marihuana pomáhá. Neboť zde nejčastějšími odpověďmi už nebyla zábava nebo pohoda, ale naopak jim marihuana napomáhá především k přemýšlení a odbourávání negativních myšlenek, větší kreativitě a k umělecké činnosti.

Často se v odborné literatuře uvádí, že marihuana je brána jako vstupní droga k ostatním tvrdším drogám. Avšak naši dotazovaní se ve většině odpovědích shodli, že kromě marihuany holdují pouze cigaretám a alkoholu nebo se objevily pouze ojedinělé zkušenosti s hašišem, s houbičkami, s extází a LSD. Pouze (příloha č. 3) měl i zkušenosti s pikem: „*No co se týče první zkušenosti s drogou, tak to byly určité cigarety a alkohol asi tak jako u každého. Následně po tom přišla marihuana, která se mě držela celkem dlouhou dobu, a díky níž jsem měl i problémy ve škole. I teď mě sem tam zkříží cestu. A co se týče jiných drog tak to byl durman a piko. Durman už nikdy víc! Takový stav, co přijde po požití je strašný. Takové halucinace a dokonce i po 12 hodinách jsem nezažil... nejhorší je, že se stav nedá ovládat. No a jako poslední bylo piko, to bylo asi dvakrát a nikdy víc.*“

Asi nejjednoznačnější a nejshodnější odpověď byla na otázku číslo 9, tedy „Je podle tebe marihuana lehce dostupná?“ Podle všech dotazovaných je v České republice dostupnost marihuany vysoká. A dokonce podle odpovědí na otázku č. 10 i po finanční stránce. Pokud není dostána zadarmo, její cena se podle respondentů pohybuje kolem 200-250 Kč za gram. Což proti jiným drogám není zas tak neadekvátní cena.

Odpovědi na okruh 2 - Umění

Další okruh otázek by nás měl především přesvědčit, že všichni dotazovaní se věnují nebo věnovali určité umělecké činnosti. U respondentů nebyla vyžadována umělecká zdatnost z určitého uměleckého oboru a ani nebyla předem stanovena doba věnování se dané umělecké činnosti. Nejvíce dotazovaných se podle otázky č. 12 věnovalo hudbě a to buď jako muzikanti (hraní na bicí, kytaru, trubku...), nebo zpěváci a hudební skladatelé. Další patřili do skupiny výtvarníků, malířů, reklamních a módních designerů, filmařů a fotografů.

Podle otázky č. 14 lze vyvodit, že konzumace marihuany není závislá na hudebním vkusu respondenta, neboť každá odpověď týkající se hudebního vkusu byla naprosto odlišná a originální. Objevila se nám zde celá škála hudebních žánrů jako je rock, metal, ska, punk, hip hop, dub, jazz, elektro, rock'n'roll, techno, house, pop, disko, klasická hudba D'n'B, Hardcore atd.

Odpovědi na okruh 3 - Marihuana a umění

Jednou z nejdůležitějších otázek pro celou bakalářskou práci byla otázka č. 16, jestli si respondent myslí, že má marihuana a umění něco společného. Zde byla přívětivě přijata nejčastější odpověď všech dotazovaných ANO! Odpovědi zněly např. : „*Ano*“, „*Má a hodně*“, „*Ano, člověk může mít daleko lepší myšlení a větší nápaditost*“, potom už se vyskytly tři podobné odpovědi, kde uznávají spojitost marihuany a umění, ale stejnou jako u ostatních drog např. „*Ano, celkově kategorie drog je často spojována s uměním.*“ (příloha č. 19) A podle (příloha č. 14) má marihuana něco společného pouze s malováním: „*Možná v malování nebo podobné umělecké činnosti. V hudbě (při skládání apod.) má spíše opačný utlumující účinek.*“

Další důležitá otázka o projevování se marihuany v umělecké činnosti dotazovaných byla znova přijata kladně. I když se vyskytlo pár výjimek, více jak polovina dotazovaných odpověděli, že se marihuana doopravdy projevuje v jejich umělecké tvorbě a má na ni velký vliv. Především kvůli větší inspiraci, kreativnosti, soustředěnosti a intenzivnějšímu prožívání.

Otázka č. 19, tedy: Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany? Názor dotazovaných byl nejčastěji, že ano. Jednou se vyskytla záporná odpověď, kde (příloha č. 18) uvádí: „*Ani ne. Zním hodně umělců, kterým marihuana nic neříká.*“ Samozřejmě, že i tento názor je pro naši práci důležitý. Některé odpovědi se přikláněly spíše k názoru, že umělce a marihuanu spojují spíše lidé kolem nich než samotný fakt, že se zabývají nějakou uměleckou činností např.: „*No asi ano. To můžou být i společní lidé, které mezi sebou má tráva a umění.*“ (příloha č. 17)

Na poslední otázku, který hudební styl se s marihuanou podle respondenta nejvíce spojuje, se vyskytly odpovědi, že spíše modernější styly oproti těm, které byly uvedeny v teoretické části bakalářské práce. Nejvíce bylo uvedeno Reggae, u kterého si určitě každý hned představí zelené listy trávy. V ostatních odpovědích se nejvíce shodoval Hip Hop, ska a nějaká alternativa.

Odpovědi na okruh 4 - otázky pro vedoucí preventivních programů P-centra Olomouc

Od vedoucí preventivního programu v P-centru Markéty Rodryčové jsme se dozvěděli řadu zajímavých věcí, např. pro jakou skupinu lidí jsou preventivní programy určovány a jakými okruhy se zabývají. Pro náš výzkum však bude stačit vyzdvihnout jenom některé z odpovědí.

Určitě nás zajímá, jaké jsou nejčastěji probírané drogy v preventivních programech: „*Ne každý program je zaměřen přímo na drogy. Ve 4., 7., 8. třídě se debatuje jenom o alkoholu a cigaretách a v 9. třídě a na středních školách už je program rozšířen o marihuanu a některé z tvrdých drog.*“ (příloha č.21) I když je marihuana často diskutovanou drogou a většina otázek od studentů patří právě marihuaně, v P-centru zatím nepřipravují preventivní program, který by byl zaměřen pouze na marihuanu.

Na otázku týkající se oblíbenosti marihuany mezi mladistvými (příloha č. 21) odpověděla, že ji mladí lidé užívají především: *„Kvůli její dostupnosti, rozšířenosti a možná proto, že není chemická látka, ale přírodní. Tudíž z ní nejde takový strach.“* Na otázku, jestli si myslí, že některé skupiny lidí mají větší tendenci k užívání marihuany? (např. různí umělci, muzikanti,...) Její odpověď zněla: *„Ano, myslím si, že prostředí lidí hraje velkou roli.“* Čímž nám alespoň trochu potvrdila naši výzkumnou otázku.

10 SHRNUTÍ PRAKTICKÉ ČÁSTI

Podle výsledků kvalitativního výzkumu, který byl proveden pomocí strukturovaného rozhovoru, bychom mohli podat odpověď na výzkumnou otázku, jestli *Existuje spojitost mezi marihuanou a uměním?*

K našemu závěru použijeme výsledky odpovědí na okruh č. 3 Marihuana a umění, které mají s výzkumnou otázkou největší spojitost. Zde jsme se podle otázky č. 16 dozvěděli, že podle všech dotazovaných má marihuana a umění něco společného, většina dotazovaných je ovlivňována marihuanou při jejich umělecké tvorbě, a to především proto, že jim přináší větší inspiraci, kreativnost, soustředěnost a intenzivnější prožívání. V neposlední řadě byla i kladně přijata otázka, jestli lidé zabývající se uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany.

Celkově z šetření vyplývá, že mezi marihuanou a uměním existuje jistá spojitost. Bohužel ani naši respondenti nedokázali vysvětlit a objasnit o jakou spojitost jde a do jaké míry působí. Vzhledem k malému počtu respondentů nelze dělat závěry vztahující se na celkovou populaci lidí a veškeré umění. Každopádně podle výsledků můžeme tvrdit, že lidé věnující se umění mají větší tendenci k užívání marihuany, především kvůli prostředí, ve kterém se pohybují.

ZÁVĚR

Práce byla zaměřena na marihuanu a její vztah k umění, proto hlavním cílem práce bylo zjistit, jestli doopravdy existuje nějaká spojitost mezi marihuanou a uměním. Pro naplnění cíle jsem prvně použila odbornou literaturu, která se touto otázkou zabývá a výzkumnou otázku potvrzuje. Kromě literatury jsem použila jednu z výzkumných metod - metodu strukturovaného rozhovoru, kterou jsem použila u výzkumného vzorku dvaceti respondentů.

Z výsledků je patrné, že všichni dotazovaní se domnívají, že existuje jistá spojitost mezi marihuanou a uměním a většina využívá marihuanu ke své umělecké činnosti. Tato teorie byla potvrzena i vedoucí Preventivního programu P-centra v Olomouci Markétou Rodryčovou, která připouští, že některé skupiny lidí (jako hudební či výtvarní umělci) mají větší tendenci k užívání marihuany. Především díky prostředí, ve kterém se vyskytují.

Kromě hlavního cíle byly zodpovězeny i další z dílčích cílů, např. zjištění, že první zkušenost s marihuanou probíhá v období mezi třináctým až osmnáctým rokem, že marihuana napomáhá k přemýšlení, odbourávání negativních myšlenek, větší kreativitě a k umělecké činnosti nebo, že marihuana je považována za lehce dostupnou drogu. Mezi další zajímavé zjištění patří to, že marihuana neovlivňuje hudební vkus respondentů a nejvíce s ní spojují hudební styly Reggae, hip hop a ska.

Ze studovaného materiálu i na základě výsledků praktické části došlo k potvrzení hypotézy. Avšak kvůli nevelkému výzkumnému vzorku, nemůžeme výsledky šetření použít na veškeré obyvatelstvo zabývající se uměním. Hlavní myšlenkou této práce tudíž není objektivní zjištění o marihuaně, neboť byla daná otázka zjišťována pouze u vybraných umělců z oblasti Zlínska.

Touto bakalářskou prací bych spíše chtěla přivést čtenáře k zamyšlení, jestli má marihuana vliv na uměleckou činnost a jestli mají umělci větší tendenci k užívání marihuany než zbylé obyvatelstvo.

Já osobně stále vidím mezi marihuanou a uměním velké spojení a byla jsem velmi překvapena, že se prozatím žádný autor touto otázkou nezabýval. Myslím si, že umění a životní styl lidí vede k větší pravděpodobnosti k užívání marihuany. Proto se domnívám, že i některé preventivní programy by měly být zaměřeny přímo na tuto skupinu lidí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BOOTH, Martin. *Konopí dějiny*. Praha : BB/art s.r.o., 2004. 367 s. ISBN 80-7341-348-5.

DORUŽKA, Lubomír. *Panoráma jazzových proměn*. 1. vyd. Praha : Torst, 2010. 223 s. ISBN 978-80-7215-389-3.

DUPAL, Libor. *O marihuaně*. 2. vyd. Praha : MAŤA, 2004. 135 s. ISBN 80-7287-082-3.

ESCOHOTADO, Antonio. *Stručné dějiny drog*. 1. vyd. Praha : Volvox Globator, 2003. 173 s. ISBN 80-7207-512-8.

FIŠAR, Zdeněk, a spol. *Vybrané kapitoly z biologické psychiatrie*. 2. vyd. Praha : Grada, 2009. 384 s. ISBN 978-80-247-2737-0.

GOODYER, Paula. *Drogy + teenager*. 1. vyd. Praha : Slovanský dům, 2001. 162 s. ISBN 80-86421-44-9.

HAJNÝ, Martin. *O rodičích, dětech a drogách*. 1. vyd. Praha 7 : Grada Publishing, 2001. 133 s. ISBN 80-247-0135-9.

HAJNÝ, Martin; KOŘÍNEK, Richard; MAJER, Michal. *Rodina a drogy*. Olomouc : P-centrum, 2004. 71 s.

HERER, Jack. *Spiknutí proti konopí : aneb „cisař nemá šaty!“*. 1. vyd. Bystřice pod Hostýnem : Cannabis Sativa s.r.o., 1994. 141 s.

HORÁK, František; CHRÁSKA, Miroslav. *Úvod do metodologie pedagogického výzkumu*. 1.vyd. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1989. 169 s.

CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, 2007. 272 s. ISBN 978-80-247-1369-4.

ILLES, Tom. *Děti a drogy: fakta, informace, prevence*. 2. vyd. Praha 6: ISV, 2002, 55s. ISBN 80-85866-50-1

KALINA, Kamil. a kol. *Drogy a drogové závislosti : mezioborový přístup*. 1. vyd. [s.l.] : Úřad vlády České republiky, 2003. 319s. ISBN 80-86734-05-6.

KUBÁNEK, Vladimír. *Konopí a mák : (pěstování, výroby, legislativa)*. 1. vyd. Brno : Tribuna EU, 2008. 152 s. ISBN 978-80-7399-438-9.

LINHART, Jiří a kolektiv. *Slovník cizích slov pro nové století*. Litvínov : Dialog, 2002. 415 s. ISBN 80-85843-61-7.

MEČÍŘ, Jan. *Zneužívání alkoholu a nealkoholových drog u mládeže*. 1. vyd. Praha : Avicenum, 1990. 160 s.

NEŠPOR, Karel. *Kouření, pití, drogy*. 1. vyd. Praha : Portál, 1994. 125 s. ISBN 80-7178-023-5.

NEŠPOR, Karel. *Návykové chování a závislost*. 1. vyd. Praha : Portál, 2000. 150 s. ISBN 80-7178-432-X.

NEŠPOR, Karel. *Středoškoláci o drogách, alkoholu, kouření a lepších věcech*. 1. vyd. Praha : Portál, 1995. 32 s. ISBN 80-7178-086-3.

NEŠPOR, Karel; CSÉMY, Ladislav . *Alkohol, drogy a vaše děti. Jak problémům předcházet, jak je rozpoznávat, jak je zvládat*. 5. vyd. Praha : Sportpropag, 2003. 104 s.

NEŠPOR, Karel; CSÉMY, Ladislav; PERNICOVÁ, Hana. *Jak předcházet problémům s návykovými látkami na základních a na středních školách*. Praha : Sportpropag, a.s., 1996. 156 s.

NEŠPOR, Karel; PROVAZNÍKOVÁ, Hana. *Slovník prevence problémů působených návykovými látkami : pro rodiče a pedagogy*. 3.vyd. Praha : Státní zdravotní ústav, 1999. 54s. ISBN 80-7071-123-X.

NEUMAN, Saša. *Reggae*. 1. vyd. Praha : Torst, 2005. 145 s. ISBN 80-7215-258-0.

PRŮCHA, Jan; WALTEROVÁ, Eliška; MAREŠ, Jiří. *Pedagogický slovník*. 6. vyd. Praha : Portál, 2009. 400 s. ISBN 978-80-7367-647-6.

RIESEL, Petr. *Lesk a bída drog*. Olomouc : Votobia, 1999. 81 s. ISBN 80-7198-348-9.

ROBINSON, Rowan. *Konopný manifest*. Praha : VOLVOX GLOBATOR, 1998. 111 s. ISBN 80-7207-146-7.

ŠŤASTNÁ, Lenka ; ŠUCHA, Matúš. *Drogy a ohrožené skupiny mladých lidí : Evropské monitorovací středisko pro drogy a drogovou závislost*. 1. vyd. Praha : Všeobecná fakultní nemocnice v Praze:Centrum adiktologie, Psychiatrická klinika, 2010. 48 s. ISBN 978-80-254-6807-4.

ŠŤASTNÁ, Lenka ; ŠUCHA, Matúš. *Problémy související s užíváním drog u dětí do 15 let : Evropské monitorovací středisko pro drogy a drogovou závislost*. 1. vyd. Praha : Všeobecná fakultní nemocnice v Praze:Centrum adiktologie, Psychiatrická klinika, 2010. 36 s. ISBN 978-80-254-6806-7.

ZÁBRANSKÝ, Tomáš . *Drogová epidemiologie*. Olomouc : Univerzity Palackého, 2004. 93 s. ISBN 80-244-0709-4.

ZIMMEROVÁ, Lynn; MORGAN, John P. *Marihuana mýty a fakta*. 1. vyd. Praha : Volvox Globator, 2003. 242 s.

INTERNETOVÉ ZDROJE

ABZ.cz: slovník cizích slov [online]. 2006 [cit. 2011-03-29]. On-line hledání . Dostupné z WWW: <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/hledat?typ_hledani=prefix&cizi_slovo=mis%FAzus>.

Centrum adiktologie [online]. 2006 [cit. 2011-01-18]. Teorie marihuany jako vstupní drogy. Dostupné z WWW: <<http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/69/395/>>.

Cs.wikipedia.org [online]. 2010 [cit. 2011-01-14]. Wikipedia. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/%C3%9Azus>>.

Czechtek.bloguje.cz [online]. 2007 [cit. 2011-02-06]. Songy o marihuaně na Kozy.cz. Dostupné z WWW: <<http://czechtek.bloguje.cz/619890-songy-o-marihuane-na-kozy-cz-znate-li-dalsi-poslete-tip.php>>.

Dokumentární.tv [online]. 2003 [cit. 2011-02-06]. Tráva: Dějiny marihuany. Dostupné z WWW: <<http://dokumentarni.tv/zdravi/trava-dejiny-marihuany-grass-the-history-of-marijuana>>.

In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, 2005, last modified on 2011 [cit. 2011-01-18]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Marihuana>>.

Legalizace.cz [online]. 2009 [cit. 2011-01-18]. Množství větší než malé v r. 2010. Dostupné z WWW: <<http://www.legalizace.cz/legislativa/aktualni-zakon/hodnoty-urcujici-mnozstvi/>>.

Maturita.cz [online]. 2003 [cit. 2011-02-06]. Hudba a drogy. Dostupné z WWW: <<http://www.maturita.cz/referaty/referat.asp?id=7515>>.

Million Marijuana March 2010 [online]. 2010 [cit. 2011-02-06]. Napsali o nás. Dostupné z WWW: <<http://mmm2010.legalizace.cz/article/napsali-o-n-s>>.

Novinky.cz [online]. 2007 [cit. 2011-01-18]. Jeden joint marihuany je horší než pět cigaret. Dostupné z WWW: <<http://www.novinky.cz/zena/zdravi/120071-jeden-joint-marihuany-je-horsi-nez-pet-cigaret.html>>.

OSTŘÍŽKOVÁ, Markéta. *ZDN* [online]. 2002 [cit. 2011-01-18]. Tajemství marihuany. Dostupné z WWW: <<http://www.zdn.cz/denni-zpravy/profesni-aktuality/tajemstvi-marihuany-147192>>.

Těhotenství od A do Z [online]. 2009 [cit. 2011-01-18]. Těhotenství a životospráva - Marihuana v těhotenství . Dostupné z WWW: <<http://www.tehotenstviaz.cz/index.php?strana=&kat=94&c=384>>.

Vyhláška č. 175/2004 Sb., sbírka zákonů [online]. 2004. [cit. 2011-04-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?cd=76&typ=r&zdroj=sb04175>>.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů [online]. 2009. [cit. 2011-01-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb09040&cd=76&typ=r>>.

Zákon č.167/1998 Sb., sbírka zákonů [online]. 1998. [cit. 2011-04-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb98167&cd=76&typ=r>>.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č.1 Mechanismus vzniku závislosti (str. 14)

Obrázek č.2 Co drogy umožňují (str.15)

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č.1:** Rozhovor (Jiří, 23 let)
- Příloha č 2.** Rozhovor (Martin, 21 let)
- Příloha č 3.** Rozhovor (Roman, 23 let)
- Příloha č 4.** Rozhovor (Martin, 20 let)
- Příloha č 5.** Rozhovor (David, 23 let)
- Příloha č 6.** Rozhovor (Mirek, 25 let)
- Příloha č 7.** Rozhovor (Jan, 22 let)
- Příloha č 8.** Rozhovor (Pavčina, 22 let)
- Příloha č 9.** Rozhovor (Michal, 22 let)
- Příloha č 10.** Rozhovor (Viktor, 24 let)
- Příloha č 11.** Rozhovor (Veronika, 21 let)
- Příloha č 12.** Rozhovor (Tomáš, 22 let)
- Příloha č 13.** Rozhovor (Tomáš, 19 let)
- Příloha č 14.** Rozhovor (Honza, 24 let)
- Příloha č 15.** Rozhovor (David, 24 let)
- Příloha č 16.** Rozhovor (Filip, 23 let)
- Příloha č 17.** Rozhovor (Evžen, 25 let)
- Příloha č 18.** Rozhovor (Petr, 19 let)
- Příloha č 19.** Rozhovor (Iveta, 22 let)
- Příloha č 20.** Rozhovor (Martin, 25 let)
- Příloha č 21.** Rozhovor (Otázky v P-centru Markéta Rodryčová)

Příloha č. 1 (Jiří, 23 let)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 1.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

Asi už na základní škole.

2. Jak často užíváš marihuanu?

Příležitostně. Tak jednou za měsíc.

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Nijak nehledám na této droze pozitiva ani negativa, ale je jasné, že něco s každým člověkem dělá. Podle mě to hodně záleží na psychice člověka.

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Kvůli zábavě.

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

V přemýšlení mi hodně pomáhá. Bádám potom nad věcmi, které by mě normálně nenapadaly. Takže si myslím, že i vědci musí něco brát.: -D

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

Při skládání textů, když jsem s přáteli.

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Ani jedno ani druhé bych nedělal.

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

Samozřejmě. Alkohol a pár jsem jich už zkusil (jako LSD nebo extázi).

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

Ano.

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

Myslím, že lehká. Ke mně přijde vždycky tak nějak sama.

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

Sledováním seriálů, touláním se po světě, skládáním textů a zpěvem.

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ?

Jak jsem říkal skládání textů k písničkám a zpěvem v naší kapele.

13. Jak dlouho se jí věnuješ?

Tak 10 let minimálně.

14. Jakou hudbu máš nejraději?

Rock, metal a cokoli, co se dá poslouchat.

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

Samozřejmě spousty. Masters of Rock nebo Brutalu.

Marihuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Ano.

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvoji umělecké činnosti?

No řekl bych, že ano.

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvoji uměleckou činnost ?

Asi mi nejvíc pomáhá při vymýšlení zajímavých textů.

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany?

No ano, hodně je to ovlivněno lidmi kolem.

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Reggea.

Příloha č. 2 (Martin, 21)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 2.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

Tak v 18 letech na chatě na štěrku.

2. Jak často užíváš marihuanu?

Tak pětkrát za půl roku.

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Je s ní zábava, trochu mě mrzí, že po ní brzy usnu.

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Hlavně pro zábavu.

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

Nebát se odvázat.

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

Na párty.

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Ani jedno ani druhé.

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

Cigarety a alkohol.

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

Ano.

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

Nevím, mám ji zadarmo.

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

Hudba a sport.

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ?

Hudbě především rapu.

13. Jak dlouho se jí věnuješ?

Už ani nevím 7 let.

14. Jakou hudbu máš nejraději?

Rap, hip hop.

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

Ano. Pravidelně Hip Hop kempu.

Marihuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Ano.

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvé umělecké činnosti?

Možná trochu.

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvoji uměleckou činnost ?

Lépe mně napadají rýmy při Freestylu.

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendence k užívání marihuany?

Je možné, že ano.

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Hip Hop, Reggae.

Příloha č. 3 (Roman, 23 let)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 3.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

Ještě na základní škole, takže nějak mezi 14 až 15 rokem.

2. Jak často užíváš marihuanu?

Teď už moc ne, tak jednou za tři měsíce. Ale dřív to bylo celkem pravidelné.

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Co se týče pozitiv tak větší vnímavost, uklidnění, léčivé účinky, celková pohoda a radost. ☺

Mezi negativa určitě při delším užívání patří zapomnětlivost, nezájem, lenost.

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Dřív to byla prostě zábava s kamarády, prostě taková pohoda a líp jsem vnímal hudbu a okolí. Teď už spíš jen tak občas aby mi marihuana uklidnila kožní nemoci.

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

Určitě při léčbě kožní nemoci. A při poslechu a tvorbě hudby.

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

Posezení s kamarády, poslech hudby, koncerty a festivaly.

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Asi bych ji nedoporučoval, ať si ji každý zkusí a uvidí sám. Hodně lidí co nemají pevnou vůli to pak stáhne sebou dolů.

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

No co se týče první zkušeností s drogou, tak to byly určitě cigarety a alkohol asi tak jako u každého. Následně po tom přišla marihuana, která se mě držela celkem dlouhou dobu a díky níž jsem měl i problémy ve škole. I teď mě sem tam zkříží cestu. A co se týče jiných drog tak to byl durman a piko. Durman už nikdy víc! Takový stav co přijde po požití je strašný. Takové halucinace a dokonce i po 12 hodinách jsem nezažil..nejhorší je že se stav nedá ovládat. No a jako poslední bylo piko, to bylo asi dvakrát a nikdy víc.

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

Určitě je. Všude (smích).

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

Tak to přesně říct nemůžu, protože marihuanu jsem už několik let nekupoval. Ale myslím, že to záleží na kvalitě. Určitě na podzim tak drahá nebude.

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

S přítelkyní, kamarády, nějaký ten sport, koncerty, kino a posezení u piva☺

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ?

Hra na bicí.

13. Jak dlouho se jí věnuješ?

Zhruba 6 let.

14. Jakou hudbu máš nejraději?

Punk, rock, metal ale v poslední době spíš česká a slovenská tvorba.

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

Koncertů ano. Většinou metalových a punkových. Zúčastnil jsem se třech ročníků festivalu Brutal Assaultu a také Masters of Rock, což byl můj první festák. Pak nějaké malé jednodenní.

Marihuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Má a hodně.

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvoji umělecké činnosti?

Projevuje. Víc hraní prožívám.

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvoji uměleckou činnost ?

Jak jsem říkal víc hraní prožívám a líp se vcítím i do ostatních členů skupiny.

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany?

Řekl bych, že ano.

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Určitě reggae, ska a nějaká alternativa.

Příloha č. 4 (Martin, 20 let)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 4.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

Ve 13. letech.

2. Jak často užíváš marihuanu?

Dvakrát až pětkrát denně.

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Podle mě to není jenom droga, jak si lidé myslí, má i léčivé účinky. Může ale i způsobit člověku ztrátu paměti a slovní zásoby.

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Relax, pohoda, tlumí bolest.

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

Pomáhá odbourávání zlých myšlenek.

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

Posezení s přáteli, nebo když je venku opravdu krásně.

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Je to lehká droga, která je velmi společenská, proto bych ji přátelům doporučil. Nemám důvod přátelům marihuanu rozmlouvat.

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

Ne, občas alkohol.

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

Ano

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

Jak která, ale určitě se nepohybuje tak draze jako ostatní drogy.

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

Relax, posezení s přáteli a samozřejmě i tím, že si marihuanu zakouřím.

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ?

Malíř pokojů, lakyrník.

13. Jak dlouho se jí věnuješ?

2 roky profesionálně.

14. Jakou hudbu máš nejraději?

Reggae, ska punk, rock.

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

Ano, Sto zvířat, Wohnout, atd.

Marihuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Ano, člověk může mít daleko lepší myšlení a větší nápaditost.

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvoji umělecké činnosti?

Ne

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvoji uměleckou činnost ?

-

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany?

Ano

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Určitě Reggae, hipies, blues, tenhle styl se k marihuaně nejvíce hodí.

Příloha č. 5 (David, 23 let)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 5.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

Ve 13 letech.

2. Jak často užíváš marihuanu?

Průměrně tak každý druhý den.

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Návyková látka jako každá jiná. Nemá příliš citelné fyzické negativní následky. Negativa se týkají problémů se soustředěním. Pozitiv jejího kouření je spousta.

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Abych zjistil, jestli je horší být pod vlivem trávy, nebo s čistou hlavou. Odpověď jsem zatím nedostal.:-D

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

Pomáhá mi bojovat s myšlenkami, které mě pěkně štvou. Také má příznivé účinky na zažívání.

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

Snažím se ji užívat v situacích, které jsou pod jejích vlivem zajímavější, intenzivnější a jednodušší.

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Nikomu nic rozmlouvat ani nutit nemám za potřebí.

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

Cigarety, alkohol, káva, cukr, kari,...

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

Těžko říct. Pro každého je jinak obtížné sehnat kontakt.

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

Je dobře dostupná po sklizni. Lampy se stejnou cenou po celý rok, která odpovídá evropskému standardu.

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

Hudba- tvorba, recepce, teorie

Umění-recepce,teoprie

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ?

Hudbě. Hraní a skládání.

13. Jak dlouho se jí věnuješ?

7 let.

14. Jakou hudbu máš nejraději?

Veškerou, která mě něčím zaujme.

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

Velmi rád. Koncertů sporadicky a pravidelně festivalu Rock for People.

Marihuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Umění a marihuana mají společného hodně.

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvój umělecké činnosti?

Ano.

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvoji uměleckou činnost ?

Především v Jamu, kdy všichni muzikanti jedou společné vlně.

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany?

Ano, především s nástupem nového světa kolem nich.

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Reggae.

Příloha č. 6 (Mirek, 25 let)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 6.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

V 17.

2. Jak často užíváš marihuanu?

2x do týdne.

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Podle mě krátkodobý pohled je pozitivní, ale dlouhodobý pohled je otázka, je možné, že bude negativní.

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Nějak jsem s tím začal v pubertě a s občasnými přestávkami v tom pokračuji doteď. Důvod? Dokážu s tím sladit svůj životný styl (škola, práce, volný čas) a v určitém smyslu mi i pomáhá v kreativité atd.

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

Nadhled, kreativita, atd.

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

Při studiu, večer u filmu, přes víkend v rámci sociálního života.

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Z principu ji nedoporučuji ani nerozmlouvám, někomu to sedí víc, někomu méně, někomu z toho přepne, někdo napíše seminárku na plný počet bodů, někdo se z toho pozvrací. Proto jediné co doporučuji je tomu zbytečně nepodléhat.

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

V rovině občasného zkoušení.

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

V Čechách ano.

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

Pokud je 250 Kč za 1 g fér cena, tak myslím, že je dostupná.

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

Sport, socializování (hospody a party).

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ

Reklamní desing

13. Jak dlouho se jí věnuješ

5 let

14. Jakou hudbu máš nejraději?

Rap, grime, dub, elektro.

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

Roxy, Pohoda.

Marihuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Ano.

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvoji umělecké činnosti?

Ano.

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvoji uměleckou činnost ?

Jsem po ní více kreativní.

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany?

Ne, nemyslím. Spíš jsou lidé ovlivnění partou a lidmi kolem.

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Reggae, ska.

Příloha č. 7 (Jan, 22 let)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 7.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

Tak v 17 ti.

2. Jak často užíváš marihuanu?

asi 2-3 krát týdně.

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Pozitiva uvolnění mysli, změna směru myšlení (nové myšlenky), lepší vcítění do právě prováděné činnosti.

Negativa: při nadměrné a časté konzumaci způsobuje tyto příznaky: zapomnětlivost, roztržitost, zmatenost, podrážděnost, lenost, vytěsňuje ostatní aktivity.

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Mám rád její chuť a účinky.

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

Hraní a tvorba hudby.

Občas, když mě po práci bolí hlava z lidí, tak si dám brko a okamžitě to přejde.

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

Akce, zkušebna, posezení s přáteli

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Asi bych ji nikomu ani moc nedoporučoval. Dneska jsou lidi idioti a všechno strašně přehání.

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

Ne! Občas alkohol.

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

Ano

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

Za marihuanu jsem naposled platil když mi bylo asi 18-19 (pokud nepočítám vzorek z Holandu, ten něco stál) záleží jak je člověk schopný a jaké má známosti .

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

Přes týden: holka, sport, kámoši, PC.

Přes víkend: menší práce doma, zkušebna, kalba.

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ?

Hudba (hra na bicí, kytaru, piano, pak zpěv, freestyle)

13. Jak dlouho se jí věnuješ?

Podle toho jak čemu. Ale na kytaru hraji nejmíň 10 let.

14. Jakou hudbu máš nejraději?

Od každého žánru jen tu nejlepší. Nemám vyhraněný názor.

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

Nemám na to moc čas v poslední době, ale navštívil jsem mnoho koncertů kytarové hudby, rock, jazz, elektrofunk, Byl jsem na Metalovém festivalu atd.

Marihuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Má a hodně.

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvoji umělecké činnosti?

Nevím, jak se to přesně projevuje, ale vím že ano.

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvoji uměleckou činnost?

Marihuana má na mě asi největší vliv tím, že mě přivede na správné myšlenky a v daný okamžik je jediná věc co mě zajímá hudba. Také lépe propojuje ostatní členy skupiny. (lepší cítění hudby)

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany?

Ano.

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Reggae.

Příloha č. 8 (Pavčina, 22 let)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 8.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

Asi když mi bylo 12 let.

2. Jak často užíváš marihuanu?

Zhruba tak 5krát do měsíce, záleží na dané situaci.

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Můj pohled je převážně kladný, dokáže ve mně navodit dobrou náladu, zpříjemnit mi nejedno odpoledne s přáteli, dokonce se mi s tím lépe učí. Můžu to brát jako jakýsi doplněk večerní zábavy. Záporný pocit mám pouze tehdy, když přeženu množství téhle látky (to mám pak velmi špatnou až schizofrenní náladu), nebo ho smíchám s alkoholem. Po časté konzumaci mě na další dobu maže.

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Protože chci. Navodí mi dobrou náladu. Odproští mě lehce od reality.

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

Pomáhá mi lépe se soustředit na věci, které mě v běžném životě nudí, nebo nijak nezajímají.

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

Převážně na společenských akcích, když jsem s přáteli. Když mám...

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Nejdřív bych porovnala mé zkušenosti s počtem zkušeností mých kamarádů a podle toho bych jim doporučila marihuanu z důvodu větší legrace, uvolnění. Rozmluvila bych ji kvůli individuálním vlastnostem člověka.

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

Ne

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

Ano

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

Myslím si, že je optimální.

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

Jsem s přáteli, čtu si, pracuji na počítači, fotím, maluji, lehce sportuji.

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ?

Fotografuji, maluji. Vytvářím jednoduché objekty, nejčastěji spojuji tyhle činnosti do sebe.

13. Jak dlouho se jí věnuješ?

V podstatě celý život. V každém věku jsem se jí věnovala jinak.

14. Jakou hudbu máš nejraději?

Poslouchám trip hop, hip hop. Alternativní hudbu.

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

Ano, jezdím na koncerty, v létě když se finančně daří, tak objednu nejeden festival.

Marihuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Samozřejmě.

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvój umělecké činnosti?

Ano.

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvoji uměleckou činnost ?

Myslím si, že má vliv na více věcí a umělecká činnost je jedna z nich, nedokážu ale říct proč.

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany?

Myslím si, že ano.

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Těžko říct, někdo by řekl reggae, ovšem mě marihuana sedne k daleko více stylům hudby (také například vážná hudba), dokážu se více soustředit na poslech a zaznamenat tóny a hlubiny hudby, které sem dříve neslyšela, dokážu je více ocenit, líbí se mi více, a myslím si že u reggae zase taková hloubka nebo nějaký větší cit není. Je s ní spíše spojována historicky.

Příloha č. 9 (Michal, 22 let)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 9.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

Poprvé ochutnal ve 14 letech.

2. Jak často užíváš marihuanu?

Po většinou dvakrát týdně, ale i přesto jen příležitostně.

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Pozitiva- inspirace, rozvoj, euforie, senzitivita, účinek sám?!

Negativa- škodlivost, závislost, účinek sám?!

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Jedna velká psychická závislost podpořená životním stylem.

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

Osvobození.

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

Při zkouškách s kapelou, na večírcích, ve společnosti svých přátel i mimo ně.

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Nedoporučil!!! A nerozmluvil!!!

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

Cigarety, alkohol, kafe, cukr, inzulin, přátelé, hudba, atd.

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

Rozhodně.

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

250 Kč za gram... většinou.

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

Práce- domácí povinnosti- přítelkyně- PC- internet- filmy- seriály- komix- hudba (aktivně)- spánek.

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ?

Kytara v kapele, psaní.

13. Jak dlouho se jí věnuješ?

Už to bude 10 let.

14. Jakou hudbu máš nejraději?

Jazz, kip-hop, hip-hop, drum, rock, punk, rock 'n' roll, break beat, disco, chillout, rock-punk, pop.

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

Zatím jsem se zúčastnil třikrát Rock for people.

Marihuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Rozhodně.

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvé umělecké činnosti?

Rozhodně.

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvou uměleckou činnost ?

Vysvětleno v otázce číslo 3. Především díky inspiraci.

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany?

Rozhodně.

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Reggae.

Příloha č. 10 (Viktor, 24 let)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 10.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

15 let.

2. Jak často užíváš marihuanu?

Na každé zkoušce a jinak sak se podaří :-D A že se daří. (Několikrát do týdne, občas skoro denně).

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Navozuje hlubší stav vědomí, čehož se dá dosáhnout i bez ní. Nicméně je to schůdná cesta.

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Také díky hlubšímu stavu vědomí.

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

V mnoha věcech. Pomůže mi v jedné věci a z toho se odvodí další a další.

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

Při hraní na kytaru.

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Asi bych neudělal ani jedno.

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

Rekreačně.

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

Někdy až moc.

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

Zaleží na způsobu získávání.

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

Veškerý můj čas je pro mě volný čas, čili je trávím tím, co život přináší.

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ?

Jaká se namane. Především hudební tvorba v jakékoli podobě.

13. Jak dlouho se jí věnuješ?

10 let.

14. Jakou hudbu máš nejraději?

Red hot chili peppers.

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

Účastním se těch, na které mám náladu a peníze. 29. 3. 2011 jdu na Bobbiho McFerrina.

Marihuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Pro mě osobně určitě.

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvójí umělecké činnosti?

Samozřejmě.

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvójí uměleckou činnost ?

Jsem v ní pak vnímavější a kreativnější.

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany?

Nejspíš ano. Větší otevřenost.

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Reggae.

Příloha č. 11 (Veronika, 21 let)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 11.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

O prázdninách před nástupem na střední školu

2. Jak často užíváš marihuanu?

Občas, nikdy ne každý den.

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Pozitivní je určitě odpoutání od všedního života, člověk při vykouření jointa vidí věci úplně jinak. Někdy je to pohled na svět z dálky, jindy zase pohled zaměřený do samých detailů. Rozhodně má velmi tlumící účinky na člověka, když jsem začínala s marihuanou měla jsem stavy výbuchů smíchu a návaly radosti, po delší době kouření se cítím spíše povznesená nad problémy a uvolněná. Někdy jsem více kreativní, jindy jsem naprosto líná. Myslím, že po každé záleží na mém rozpoložení, dle něho mám pak „stav“.

Mezi největší negativa patří určitě „žravky“, člověk sní všechno co vidí a pak se nemůže hnout. Pak taky člověk začne být nepořádný, nechce se mu uklízet, ale to platí jen pro ty co hulí každý den (viz. Můj kamarád). A krátkodobá paměť, jako dlouholetý uživatel to pociťuji sama na sobě. Vypadávají mi datумы, úkoly, naplánované akce, proto musím mít pečlivý diář ☺

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Mám to ráda☺. Nejsem kuřák cigaret a ten pocit, když tahám dým z travky je úžasný. A taky je to hlavně společenská záležitost, s kamarády když někde sedím a klábosíme, takový chill out. Tráva prostě zpříjemňuje naše chvílky volna ☺ Ale znám hodně lidí, co kouří trávu už od rána, hned jak vyjdou do školy, na začátku dne jsou použitelní, i když značně opoždění. Ke konci už bývají ospalí, protivní a uzavření.

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

Jsem schopná vymyslet šílené módní kreace, které k sobě dokonce i ladí...Když kreslím, více se na to soustředím. Ale nedalo by se přesně říct, že by mi pomáhala.

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

Při posezení s kamarády, při relaxu, při procházkách venku atd.

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Asi bych rovnou nabídla ☺ většina lidí má už s trávou nějaké zkušenosti, takže se nikdo nezhrozí, když jim nabídnete. Nedávno jsem kouřila se ségrou, která to zkoušela skoro poprvé a měla šílený stav, který se jí opravdu líbil. Hlavní je, aby se člověk nepřekouřil hned na začátku, pak je mu špatně, někdy chytne i „holáče“ a to už není moc dobrý zážitek. Ale rozhodně přeju každému, aby to zkusil☺

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

Jednou sem zkusila extázi, nějaké tabletky a houbičky, ale nic z toho neužívám pravidelně.

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

V ČR určitě, pokud sháníte trávu tady, tak se vždycky něco najde, když víte koho oslovit. ČR je na trávu hodně tolerantní. V ostatních evropských zemích už je to horší, nepočítám Holandsko. Mladí lidi tam nemají s trávou moc zkušeností a ani se o ni nezajímají tak jako Češi.

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

Pokud máte nějaké známe a víte kolik stojí jaká tráva, tak se dá sehnat i 150,-/g, ale obvyklá prodejní cena bývá 250,-/g. S vyšší jsem se zatím nesetkala. Ale většinou to bývá tak, že buď máte nějakou kytičku přímo vy (pokud jste šťastlivec) a nebo váš kamarád, který se rád rozdělí.

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

Trávím hodně času s přáteli, chodíme na výstavy, do přírody, pořádáme party, někdy si zajdeme zahrát frisbee, zajet na kole atd. Jinak se věnuji kreslení, módě, focení, hudbě, sportům moc neholduju.

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ?

Maluji, dělám nějaké oděvní návrhy a grafiku

13. Jak dlouho se jí věnuješ?

Od páté třídy jsem chodila na ZUŠ, teď už se malování věnuji jen ve volných chvílích

14. Jakou hudbu máš nejraději?

Impulzivní, poslechnu si HardCore, punk, ska, D'n'B. Ale právě teď nejvíce obdivuji umělecké spojení HC (scream i vokál) s elektro prvky.

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

Koncerty a festivaly miluji. Rock for People, Mighty Sounds, Novarock, MišMaš, Break for beats. Nikdy mě nelákaly žádné techno, tekna a jiné.

Marihuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Určitě ano, když člověk kouří trávu přijde mu vše jako umění☺ Vždycky začínám přemýšlet o takových detailech, kterých by si normálně nevšimnula, například na výstavě obrazy dostávají hlubší smysl. Sleduji každou čáru štětce, která vytváří dokonalý obrazec.

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvé umělecké činnosti?

Ano, vše je více propracované a pořád mám nějaký námět v hlavě, co bych ráda zvětčila.

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvoji uměleckou činnost?

Proč?

To nedokážu vysvětlit☺, ale taky bych to ráda věděla.

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany?

Určitě ano. Právě na umělecké škole sem se s marihuanou setkala.

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Tak určitě sem patří reggae, to je provoněné trávou. Pak drum'n'basse a tím asi končím, možná ještě trochu hip hop. Nikdy bych trávu nepřiradila k rocku ani metalu a ostatním tvrdším žánrům. Důvodem je určitě to, že při vypáleném stavu vnímám hudbu jako vlnění, více se do rytmů vcítím a pak dokážu přesně podle nich tancovat nebo se pohupovat☺ což při tvrdší hudbě rozhodně nejde.

Příloha č. 12 (Tomáš, 22 let)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 12.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

V 16 letech

2. Jak často užíváš marihuanu?

4x do týdne

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Pozitiva: všechno je zábavnější, pálí ti to víc než obvykle.

Negativa: někdy se sekneš a čas letí, krvavé oči, a po delší době si všimneš, že si že ti trochu vygumovaný.

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Kouří všichni kolem tebe, a pořád ti to někdo strká do ruky ☺.

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

Vyrovnat se s realitou.

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

Na akcích a ve škole.

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Nekuřte vymývá to mozek!

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

Kromě běžného alkoholu a cigaret a podobných věcí asi jsem zkusil jen houbičky a haš.

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

Je.

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

Docela drahá a podle toho od koho, ale proč ji kupovat

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

Poslední dobou žádný nemám.

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ?

Hře na kytaru.

13. Jak dlouho se jí věnuješ?

Už dlouho.

14. Jakou hudbu máš nejraději?

Rock-punk řízlý popem

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

Určitě, pořád někam jezdím.

Marihuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Určitě spousta umělců je psychicky labilních, proto si to musí kompenzovat drogami.

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvoji umělecké činnosti?

Ne.

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvoji uměleckou činnost ?

Protože ji s ní nespojuji.

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany?

Myslím, že k užívání marihuany vede hodně faktorů, ale tohle může být jeden z nich.

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Asi Hip Hop.

Příloha č. 13 (Tomáš, 19 let)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 13.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

V 15.

2. Jak často užíváš marihuanu?

Jednou týdně.

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Pozitiva: Rozšiřuje obzor myšlení, zesiluje funkci smyslů.

Negativa: Fyzicky vyčerpává, okolí její účinky nemusí snášet.

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Odreagování se, odproštění od starostí.

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

Viz. otázka č.4 odreagování hlavně.

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

Pokud si chci více užít dojmy z činností, ať už poslech hudby, nebo řízení automobilu.

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Doporučil bych ji pro rozšíření obzoru a nedoporučil kvůli fyzickému vyčerpání.

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

Zásadně ne.

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

Ano.

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

Já za ni neplatím, ale dostupná je.. Kdo ji chce, peníze si vždycky najde.

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

Ve společnosti.

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ?

Fotografování

13. Jak dlouho se jí věnuješ?

5 let

14. Jakou hudbu máš nejraději?

Jazz, trip-hop, dubstep

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

Elektronická klubová scéna, ale jen výjimečně.

Marihuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Ano, jako každá jiná droga (včetně alkoholu)

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvój umělecké činnosti?

Výjimečně, pokud mě něco napadne pod vlivem marihuany, myslím si že je to skvělé, pokud se na tu samou věc podívám na druhý den, zahodím tu myšlenku.

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvój uměleckou činnost ?

Viz. otázka č.3.

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany?

Je to možné.

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Dubstep, acid house

Příloha č. 14 (Honza, 24 let)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 14.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

Asi v 16 letech na internátu.

2. Jak často užíváš marihuanu?

Skoro vůbec. Hulil jsem před měsícem asi po čtyřech letech

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Moc jí neřeším. Beru to jako každodenní součást života, protože jí užívá nebo užíval prakticky každý. Myslím, že každý by si to měl zkusit, aby potom zhodnotil objektivně zda-li jí kouřit má smysl. Mě neoslovila.

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Už nekouřím.

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

Když jsem jí užíval, tak měla spíše opačný účinek, než aby mi pomáhala.

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

Párty. Naposledy na chatě.

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Nikomu bych jí nerozmlouval ale ani nedoporučil. Možná jen to že znám spoustu lidí, co jí užívají dlouhodobě a tak nějak sleduji „že jim to leze na mozek“. ☺nevím jak to napsat...

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

Zkusil jsem hašiš.

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

Ano je velmi lehce dostupná.

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

Častěji levnější alternativa alkoholu.

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

Sport, filmy, odpočinek.

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ?

Hudbě.

13. Jak dlouho se jí věnuješ?

12 let.

14. Jakou hudbu máš nejraději?

Ska-punk.

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

Všech různorodých akcí. Jako divák velkých festivalů a koncertů známých kapel.

Jako účinkující menších akcí.

Marihuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Možná v malování nebo podobné umělecké činnosti. V hudbě (při skládání apod.) má spíše opačný utlumující účinek.

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvoji umělecké činnosti?

Ne.

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvoji uměleckou činnost ?

Nemá, a když už, tak utlumující s tím že mi rozháže spíše myšlenky.

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany?

Asi ano.

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Reggae.

Příloha č. 15 (David, 24 let)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 15.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

10-11 let života.

2. Jak často užíváš marihuanu?

+/- 15x týdně.

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Pozitiva: společenské aktivity, součást široké kultury, alternativa vnímání okolí, žádná kocovina.

Negativa: závislost, peníze, paranoia, protizákonné u nás, minimálně dočasné omezené funkce mozku (paměť atd.).

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Relax, zvyk.

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

Vypnout, relaxovat, odpočívat (ne spát).

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

Oslavy, návštěvy, výlety, před+při hraní na pc, sledování filmů a seriálů, ráno, večer, v podvečer, odpoledne, dopoledne,.....kdykoli když je a je možnost.

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Rozmluvil, celkem zbytečná věc.

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

Ne (kromě alkoholu, tabáku, kafe, čaje, čokolády)

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

Ano, u nás velmi lehce.

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

200 Kč skunk/hašíš.

0-80 Kč venkovní/nekvalitní.

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

Filmy, seriály, hraní na pc, stěnolesba ☺, kouření marihuany (očividně).

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ?

Dřív jsem kreslil.

13. Jak dlouho se jí věnuješ?

Už dlouho nevěnuji.

14. Jakou hudbu máš nejraději?

Reggae, ska, rock, klasiku (mrtvolý), dnb, vše.

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

1x Rock 4 people.

Marihuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Místy možná ano.

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvój umělecké činnosti?

Jo :D

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvój uměleckou činnost?

Umění je exprese vnímání, která je trávou ovlivněna.

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany?

No nejspíš. Zás podle toho v jakém kruhu umělců se pohybují. Jestli taky kouří trávu nebo ne.

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Hip hop, reggae, ska, vše z 60. Let.

Příloha č. 16 (Filip, 23 let)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 16.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

14,5 – 15 roků, nevím přesně.

2. Jak často užíváš marihuanu?

Denně v nemalém množství.

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Můj pohled na marihuanu je kladný, rozhodně bych řekl, že to bude jediná droga (kromě alkoholu, cigaret), kterou budu užívat. A negativa, hm možná rakovina...

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Mám rád stav, který navozuje.

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

Relax.

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

Když se chci uvolnit nebo bavit.

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Ani jedno ani druhé bych neudělal, záleží na dotyčném, jestli to chce vyzkoušet nebo ne a záleží na tom jestli se mu/jí bude líbit.

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

Alkohol a „vytažené“ z marihuany – hašiš.

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

Ano.

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

Řekněme, že jako pracující s tím nemám problém.

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

Počítač, filmy, zhulenost.

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ?

Hraní na trubku.

13. Jak dlouho se jí věnuješ?

10 let.

14. Jakou hudbu máš nejraději?

60. - 80. Léta, rock, jazz.

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

Převážně rockové záležitosti + koncerty kamarádů.

Marihuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Rozhodně může dát jiný pohled na jakékoli umění. Záleží na tom, jestli člověk dokáže ovládnout zhulenost.

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvoji umělecké činnosti?

Ano.

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvoji uměleckou činnost ?

Lépe se na ni soustředím.

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany?

Asi jo.

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Reggae.

Příloha č. 17 (Evžen, 25 let)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 17.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

V 11 letech.

2. Jak často užíváš marihuanu?

Poslední dobou už jen při vaření, příležitostně.

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Negativa: případná schizofrenie, dlouhé dialogy sám se sebou a taky nikdy nevíte, co hulíte.

Pozitiva: dostupnost, uvolnění, relax (u mě dost záleží, co je to za trávu).

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Lépe se mi improvizuje v kuchyni. Uvolnění. Drogy sblížují.

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

V kuchyni. Někdy na soustředění (u mě zase záleží, co je to za trávu).

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

Když vařím.

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Ani jedno bych neudělal.

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

Zdali je na mysli alkohol a cigarety? Tak ano. Zdali jsou na mysli tvrdší drogy, tak příležitostně.

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

Ano.

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

No jak pro koho. Pro mě snadná, málo kdy za to platím.

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

Kulturou a uměním.

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ?

Něčemu více, něčemu méně, ale je toho dost, vesměs se to týká umění.

13. Jak dlouho se jí věnuješ?

Asi pět let se zajímám o umění.

14. Jakou hudbu máš nejraději?

Techhouse, deephouse, elektronickou.

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

Koncertů ne, chodím do klubů a tam se tomu říká párty (mám rád Roxy). Festival Pohoda v Trenčíně.

Marihuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Bude toho víc, určitě ano. Umění i tráva může být drogou. Společné má lidi.

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvoji umělecké činnosti?

Je to docela možný.

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvoji uměleckou činnost?

Droga (je jedno jestli tráva, či jiná) napíná smysly.

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany?

No asi ano. To můžou být i společní lidé, které mezi sebou má tráva a umění.

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Žádný.

Příloha č. 18 (Petr, 19 let)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 18.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

V 15-ti letech.

2. Jak často užíváš marihuanu?

1 týdně v průměru.

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Pozitiva – jasná☺, negativa – když se to přežene několikrát za sebou, člověk je pak lehce vygumovaný a s alkoholem se to občas nemusí mít rádo.

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Je to legrace, kolikrát relax.

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

Občas vypnout.

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

S přáteli, po dlouhém týdnu i sám.

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Nikomu bych nedoporučoval, ani nerozmlouval.

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

Standardně legální.

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

Samozřejmě.

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

Nejlevnější droga.

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

Hudba, sport.

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ?

Muzika

13. Jak dlouho se jí věnuješ?

4 roky

14. Jakou hudbu máš nejraději?

Kvalitní.

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

Ano. Tak různě, ale minimálně jeden do týdne. Spíše indie rockové.

Marihuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Každá droga má s uměním něco společného.

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvoji umělecké činnosti?

Myslím, že ne.

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvoji uměleckou činnost?

Nemá, skládám a hraji s „čistou“ hlavou.

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany?

Ani ne. Zním hodně umělců, kterým marihuana nic neříká.

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Reggae a ska samozřejmě.

Příloha č. 19 (Iveta, 22 let)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 19.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

Kolem 15. (ovšem jen zkusila, ne začala užívat)

2. Jak často užíváš marihuanu?

Většinou denně.

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Jako pozitivum beru její charakteristické vlastnosti jako je uvolnění, úleva od bolesti a možnost přemýšlení z trochu jiného úhlu. V každém případě je to droga (tak jako třeba alkohol) a brát jí, když se člověk necítí psychicky dobře, není nejlepší nápad- negativum.

Pokud se tedy k trávě postavím s určitou mírou respektu, nevidím důvod si nedát. Všeobecně platí, že marihuanu není vhodné užívat příliš přes den, kdy má člověk určité povinnosti, ale právě naopak až večer - to potvrdí každý pravidelný kuřák.

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Právě kvůli uvolnění, relaxaci.

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

Fyzicky od bolesti (žaludek, hlava)

Psychicky jakožto úleva od starostí.

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

Nejčastěji ve společnosti přátel při uvolněné atmosféře.

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Doporučila bych ji jakožto prostředek k relaxaci (ovšem ne jako únikovou cestu!)

Rozmluvila bych ji ve chvíli, kdyby na kamarádovi šlo vidět, že má na něj marihuana negativní vliv. (pravdou je, že nemusí "sednout" každému)

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

Alkohol, cigarety.

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

Ano.

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

Přijatelná pro nepravidelného kuřáka.

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

Pokud nějaký mám, pak osobními projekty nebo s přáteli. (kino, kavárna, procházka s foťákem)

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ?

Výtvarnictví, film.

13. Jak dlouho se jí věnuješ?

Oficiálně 3 roky.

14. Jakou hudbu máš nejraději?

Ta která se mi líbí. :) Jinak alternativu, experimentální hudbu, reggae, dubstep....etc.

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

Pokud jsou finance a čas, účastním se všeho, co mě zaujme.

Marihuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Ano, celkově kategorie drog je často spojována s uměním.

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvoji umělecké činnosti?

Určitě větším rozsahem vnímání.

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvoji uměleckou činnost ?

Protože dokáže v jednom okamžiku z určité situace vytáhnout obrovské množství asociací.

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany?

Ano určitě. Jsem jedna z nich.

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Všeobecně se s marihuanou spojuje reggae, ale nemyslím si, že v dnešní době by se dalo podle hudebního stylu, který posloucháš rozpoznat, zda huliš nebo ne.

Příloha č. 20 (Martin, 25 let)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 20.

Marihuana

1. Kdy si poprvé zkusil/a marihuanu?

Asi tak od 17 let.

2. Jak často užíváš marihuanu?

3krát někdy i 4krát týdně.

3. Jaký je tvůj pohled na marihuanu? (její pozitiva, negativa)

Pozitiva: Je to léééék:-D

Negativa: Tloustne se po nich.

4. Z jakého důvodu užíváš marihuanu?

Ani sám nevím. Už je to taková závislost.

5. Je něco, v čem ti marihuana pomáhá?

Asi nejvíce mně pomáhají v přemýšlení.

6. Při jakých příležitostech nejčastěji užíváš marihuanu?

Do pohody.

7. Proč by si marihuanu doporučil kamarádům nebo naopak rozmluvil?

Nedoporučoval bych ji určitě sportovcům. A doporučil lidem co trpí stresem.

8. Užíváš i jiné drogy kromě marihuany?

Ne nic.

9. Je podle tebe marihuana lehce dostupná?

Ano velice.

10. Jaká je dostupnost marihuany po finanční stránce?

Tak to nevím nekupuji si ji.

Umění

11. Jakým způsobem nejčastěji trávíš svůj volný čas?

V přírodě nebo u tvorby.

12. Jaké umělecké činnosti se věnuješ?

Tvoření se vším všudy.

13. Jak dlouho se jí věnuješ?

Od malička.

14. Jakou hudbu máš nejraději?

Asi hudbu lesa v horách... ☺

15. Účastníš se nějakých koncertů a hudebních festivalů? Jakých?

Poslední dobou ani ne. Není čas.

Marhuana a umění

16. Myslíš si, že má marihuana a umění něco společného?

Určitě ano!

17. Projevuje se užívání marihuany nějak v tvoji umělecké činnosti?

Ano.

18. Vysvětli proč má/nemá marihuana nějaký vliv na tvoji uměleckou činnost ?

Rozvíjí mou představivost. Uklidňuje.

19. Myslíš si, že lidé zabývající se nějakou uměleckou činností mají větší tendenci k užívání marihuany?

Nevím.

20. Který hudební styl se podle tebe s marihuanou nejvíce spojuje?

Bob Marley.

Příloha č. 21 Otázky v P-centru (Markéta Rodryčová)

Doslovná transkripce rozhovoru č. 21.

1. Poskytuje v P-centru preventivní programy?

Ano. Tyto programy jsou důležitou součástí aktivit P-centra.

2. Pro jakou skupinu osob jsou preventivní programy určovány?

Jsou určeny pro žáky základních škol od třetí do deváté třídy i pro středoškoláky (především pro první ročníky).

3. Jaká jsou nejčastější témata preventivních programů?

Není žádné nejčastější téma. Témata preventivních programů neboli prožitkových lekcí jsou předem stanoveny podle toho, pro kterou třídu jsou určeny. Takže pro 3. třídu je stanoveno téma Věřím sobě a podporuji tebe, pro 4. třídu Lidské tělo a co mu škodí, pro 5. třídu Hodnoty ve mně a kolem nás, pro 6. třídu Naše třídu- naše parta, pro 7. třídu Můj život v mých rukou, pro 8. třídu Já a moje jedinečnost a v 9. třídě se probírá Vím co chci? Závislost jako ne-moc. Pro střední školy a odborné

učiliště nabízíme interaktivní seminář Drogy-mýty a fakta, různé galerijní programy nebo besedy s ex-userem.

4. Na které drogy se v preventivních programech zaměřujete?

Ne každý program je zaměřen přímo na drogy. Ve 4., 7., 8. třídě se debatuje jenom o alkoholu a cigaretách a v 9. třídě a na středních školách už je program rozšířen o marihuany a některé z tvrdých drog.

5. Je některý z programů zaměřen přímo na marihuanu?

Přímo jenom na marihuanu není žádný. Ale marihuana je součástí některých programů a je obsahem mnoha diskuzí, které vznikají na podnět dotazů od studentů.

6. Myslíte si, že marihuana je jednou z nejužívanějších drog u mladistvých?

Podle mě je to především alkohol, cigarety a potom marihuana.

7. Myslíte si, že je marihuana problémem dnešní doby?

Není přímo problémem dnešní doby, myslím si, že má u nás dlouhodobou tradici. Možná, že hlavním problémem je, že se s ní začala více obchodovat.

8. Proč si myslíte, že je marihuana mezi mladistvými tak oblíbená?

Kvůli její dostupnosti, rozšířenosti a možná proto, že není chemická, ale přírodní. Tudiž z ní nejde taký strach.

9. Myslíte si, že některé skupiny lidí mají větší tendenci k užívání marihuany? (např. různí umělci, muzikanti,...)

Ano, myslím si, že prostředí lidí hraje velkou roli.

10. Nepřemýšlíte o tom, že byste se ve svém programu zaměřili přímo na marihuanu a tuto skupinu lidí?

No to asi ne. Ale umění jako arteterapii, muzikoterapii často využíváme ve svých preventivních programech.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Tereza Říhová
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	Mgr. Linda Švrčinová
Rok obhajoby:	2011

Název práce:	Marihuana a umění
Název v angličtině:	Marijuana and the Arts
Anotace práce:	Cílem bakalářské práce bylo přiblížit problematiku marihuany a jejího vztahu k umění. Vymezuje i celkovou problematiku drog jako je rozdělení návykových látek, užívání drog, a závislost na návykových látkách. Práce přináší výsledky výzkumu týkajících se umělců a jejich zkušeností s marihuanou.
Klíčová slova:	Marihuana, konopí, droga, návyková látka, drogová závislost, prevence.
Anotace v angličtině:	The target of this bachelor thesis was to approach the issue of marijuana and her relation to art. Defines the all problem of drugs such as distribution of drugs, drug abuse and dependence on addictive substances. The work presents the result of research on artists and their experience with marijuana.
Klíčová slova v angličtině:	Marijuana, cannabis, drug, addictive substance, drug addiction, prevention.
Přílohy vázané v práci:	Obrázek č.1 Mechanismus vzniku závislosti (str. 14) Obrázek č.2 Co drogy umožňují (str.15) Příloha č.1: Rozhovor (Jiří, 23 let) Příloha č 2. Rozhovor (Martin, 21 let) Příloha č 3. Rozhovor (Roman, 23 let) Příloha č 4. Rozhovor (Martin, 20 let) Příloha č 5. Rozhovor (David, 23 let) Příloha č 6. Rozhovor (Mirek, 25 let) Příloha č 7. Rozhovor (Jan, 22 let) Příloha č 8. Rozhovor (Pavčina, 22 let) Příloha č 9. Rozhovor (Michal, 22 let) Příloha č 10. Rozhovor (Viktor, 24 let)

	<p>Příloha č 11. Rozhovor (Veronika, 21 let)</p> <p>Příloha č 12. Rozhovor (Tomáš, 22 let)</p> <p>Příloha č 13. Rozhovor (Tomáš, 19 let)</p> <p>Příloha č 14. Rozhovor (Honza, 24 let)</p> <p>Příloha č 15. Rozhovor (David, 24 let)</p> <p>Příloha č 16. Rozhovor (Filip, 23 let)</p> <p>Příloha č 17. Rozhovor (Evžen, 25 let)</p> <p>Příloha č 18. Rozhovor (Petr, 19 let)</p> <p>Příloha č 19. Rozhovor (Iveta, 22 let)</p> <p>Příloha č 20. Rozhovor (Martin, 25 let)</p> <p>Příloha č 21. Rozhovor (Otázky v P-centru Markéta Rodryčová)</p>
Rozsah práce:	60 stran + přílohy
Jazyk práce:	čeština